R. 1920.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 14. 31 Grudnia 1920 r.

TREŚĆ:

USTAWA

z dnia 26 listopada 1920 r.

o wstrzymaniu spłaty dzierżaw i czynszów wieczystych w dobrach państwowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Art. 1. Aż do czasu ustawowego unormowania przez Sejm sprawy dzierżaw i czynszów wieczystych w dobrach państwowych dokonywanie spłaty tych dzierżaw i czynszów na obszarze b. zaboru rosyjskiego zostaje wstrzymane.

Art. 2. Wszelkie czynności prawne, nie wyłączając wszczętych w drodze sądowej, zdziałane w okresie od dnia 11 listopada 1918 r. do chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, a zmierzające do dokonania spłaty czynszu, pozbawione są skutków prawnych, o ile nie zostały zaakceptowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Przepis ten nie stosuje się do spraw, prawomocnym wyrokiem rozstrzygniętych.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
w z. *Daszyński*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Minister Sprawiedliwości:
St. Nowodworski

(Dziennik Ustaw № 110 z dnia 6.XII 1920 r. poz. 727)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 listopada 1920 roku

w przedmiocie reorganizacji zarządu dóbr państwowych.

Na podstawie art. 15 i 27 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. o organizacji władz naczelnych (Dz. Pr. Kr. Pol. z 1918 r. № 1 p. 1) Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Zarząd dobrami państwowemi, wprowadzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 maja 1919 r. poddaje się reorganizacji na zasadach, wyrażonych w §§ 2—4 niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Sprawowanie bezpośredniego zarządu wszelkiemi majątkami państwowemi rolnemi oraz dobrami, pozostającemi pod zarządem państwowym, z wyłączeniem lasów państwowych lub pozostających pod zarządem państwowym, przekazuje się w pierwszej instancji referentom rolnym przy starostwach, w drugiej instancji zaś — departamentom rolnictwa i weterynarji przy właściwych urzędach wojewódzkich.

Sprawy zarządu lasami państwowemi lub pozostającemi pod zarządem państwowym reguluje osobne rozporządzenie.

§ 3. Naczelny nadzór nad wymienionemi w § 2 ust. 1 majątkami i dobrami oraz sprawy natury zasadniczej, w szczególności dotyczące na-

bywania, zbywania i obciążenia dóbr państwowych, zarówno jak czynności III instancji we wszelkich sprawach, dotyczących dóbr państwowych sprawować będzie Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 4. Po przekazaniu właściwych spraw i czynności władzom, wskazanym §§ 2 i 3 niniejszego rozporządzenia, Główny Zarząd oraz zarządy okręgowe dóbr państwowych ulegną zniesieniu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze z dniem ogłoszenia uzyskuje moc obowiązującą na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem b. dzielnicy pruskiej.

Jednocześnie utraci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 maja 1919 r. w przedmiocie organizacji zarządów dóbr państwowych (Dz. Pr. P. P. z 1919 r. № 41, poz. 301).

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

(Dziennik Ustaw № 114 z dnia 16 XII. 1920 r. poz. 752).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 listopada 1920 r.

w przedmiocie organizacji i zakresu działania okręgowych zarządów lasów państwowych.

Na podstawie art. 15 i 27 dekretu z dn. 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelnych, Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Do sprawowania zarządu lasami państwowemi, oraz lasami prywatnemi, pozostającemi pod zarządem państwowym powołuje się zarządy okręgowe lasów państwowych.

§ 2. Naczelne kierownictwo okręgowych zarządów lasów państwowych oraz nadzór nad działalnością tych zarządów i organów im podwładnych wykonywa Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych za pośrednictwem Departamentu Leśnictwa.

§ 3. Ustanawia się następujące cztery zarządy okręgowe lasów państwowych:

1) Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Warszawie,
2) „ „ „ „ w Radomiu,
3) „ „ „ „ w Siedlcach,
4) „ „ „ „ we Lwowie.

§ 4. W myśl § 1 i 3 tworzy się cztery okręgi zarządu lasów państwowych a mianowicie:

I okrąg warszawski, obejmujący powiaty:

1) błoński, 2) brzeziński, 3) ciechanowski, 4) garwoliński, 5) gostyński, 6) grójecki, 7) kaliski, 8) kolski, 9) koniński, 10) kutnowski, 11) lipieński, 12) łaski, 13) łęczycki, 14) łódzki, 15) łowicki, 16) makowski, 17) mińsko-mazowiecki, 18) mławski, 19) nieszawski, 20) piotrkowski, 21) płocki, 22) płoński, 23) przasnyski, 24) pułtuski, 25) radomskowski, 26) radzymiński, 27) rawski, 28) rypiński, 29) sieradzki, 30) słupecki, 31) sierpski, 32) skierniewicki, 33) sochaczewski, 34) turecki, 35) warszawski, 36) wieluński i 37) włocławski;

II okrąg radomski, obejmujący powiaty:

1) będziński, 2) biłgorajski, 3) chełmski, 4) częstochowski, 5) hrubieszowski, 6) iłżecki, 7) janowski, 8) jędrzejowski, 9) kielecki, 10) konecki, 11) kozienicki, 12) krasnostawski, 13) lubelski, 14) lubartowski, 15) miechowski, 16) olkuski, 17) opoczyński, 18) opatowski, 19) pińczowski, 20) puławski, 21) radomski, 22) sandomierski, 23) stopnicki, 24) tomaszowski, 25) włoszczowski i 26) zamojski;

III okrąg siedlecki, obejmujący powiaty:

1) augustowski, 2) bialski, 3) bielski, 4) białostocki, 5) kolneński, 6) konstantynowski, 7) łomżyński, 8) łukowski, 9) mazowiecki, 10) ostrowski, 11) ostrołęcki, 12) radzyński, 13) mejneński, 14) siedlecki, 15) sokólski, 16) sokołowski, 17) suwalski, 18) szczuczyński, 19) węgrowski i 20) włodawski;

IV okrąg lwowski, obejmujący wszystkie powiaty b. Galicji oraz należące do Polski obszary Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy.

§ 5. Do zakresu działania zarządu okręgowego lasów państwowych należy

a) administrowanie za pośrednictwem podległych organów lasami państwowemi oraz lasami prywatnemi, pozostającemi pod zarządem państwowym, jakoteż użytkami ekonomicznemi i innemi nieruchomościami, stanowiącemi własność Skarbu a położonemi w obrębie lasów państwowych, lub przekazanemi zarządowi okręgowemu na mocy osobnych rozporządzeń;

b) zawieranie umów o sprzedaż drewna i materjałów tartych, o ile przedmiot sprzedaży w poszczególnym wypadku nie przenosi trzech tysięcy metrów sześciennych drewna użytkowego, ośmiu tysięcy metrów przestrzennych drewna opałowego, lub ośmiuset metrów sześciennych materjałów tartych, a cena sprzedaży nie jest niższa od ceny, wskazanej w taryfie urzędowej;

c) zawieranie umów o sprzedaż produktów leśnych, niewymienionych w punkcie b, oraz innych produktów gospodarczych, o ile cena kupna nie przekracza w poszczególnym wypadku pięciuset tysięcy marek polskich i nie jest niższa od ceny, wskazanej w taryfie urzędowej;

d) zawieranie umów o dzierżawę tartaków i innych zakładów przemysłowych, oraz użytków ekonomicznych i innych nieruchomości, położonych w obrębie lasów państwowych lub przekazanych zarządowi okręgowemu lasów państwowych na mocy osobnych roz-

porządzeń, o ile czynsz roczny nie przenosi pięciuset tysięcy marek polskich i o ile czas trwania umowy nie przekracza lat sześciu;

e) zawieranie umów o dzierżawę polowania i rybołóstwa, o ile czas trwania umowy nie przekracza sześciu lat a czynsz roczny kwoty pięćdziesięciu tysięcy marek polskich;

f) kupno i sprzedaż inwentarza żywego i martwego, o ile cena kupna— sprzedaży nie przekracza w ciągu jednego roku budżetowego kwoty pięciuset tysięcy marek polskich dla jednego nadleśnictwa;

g) stawianie nowych budowli oraz naprawa istniejących, o ile wysokość nakładu nie przekracza w ciągu roku budżetowego kwoty pięciuset tysięcy marek polskich dla poszczególnego objektu gospodarczego;

h) zawieranie umów na dostawy z terminem nie dłuższym, jak dwa lata, o ile należność za dostarczone przedmioty lub wynagrodzenie dostawcy nie przekracza pięciuset tysięcy marek polskich;

i) przedstawianie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych do zatwierdzenia planów gospodarczych, oraz projektów sposobu eksploatacji bogactw naturalnych;

j) przedstawianie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych do zatwierdzenia wniosków w przedmiocie cenników drewna oraz innych płodów i użytków leśnych, jakoteż zatwierdzenia płac zarobkowych, dziennych i akordowych;

k) mianowanie i przenoszenie w obrębie okręgu urzędników XII—IX stopnia służbowego oraz niższych funkcjonarjuszów w granicach właściwego etatu osobowego i budżetu;

l) przenoszenie na emeryturę na podstawie istniejących przepisów urzędników, wskazanych w punkcie k oraz funkcjonarjuszów niższych;

ł) udzielanie urlopów poza urlopami wypoczynkowemi, urzędnikom i funkcjonarjuszom niższym do czterech tygodni;

m) udzielanie w granicach właściwych kredytów urzędnikom niższym funkcjonarjuszom zapomóg, o ile zapomoga, przyznana jednej osobie w ciągu jednego roku budżetowego, nie przewyższa kwoty, równającej się u urzędników z uposażeniem powyżej VII stopnia służbowego jednomiesięcznej, u urzędników zaś poniżej VII stopnia służbowego i u funkcjonarjuszów niższych dwumiesięcznej płacy zasadniczej wraz z wszystkiemi dodatkami stosownie do instrukcji, którą wyda Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych;

n) wykonywanie wszelkich czynności, jakie z istoty administrowania lasami wynikają, oraz tych czynności, jakie zarządowi okręgowemu ustawy, rozporządzenia lub polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych przekażą;

o) przedstawianie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych do zatwierdzenia szczegółowych sprawozdań oraz wniosków w sprawach, dotyczących nabywania, zbywania i obciążania, w myśl istniejących ustaw, lasów państwowych, użytków ekonomicznych i innych nieruchomości, położonych w obrębie lasów państwowych lub przekazanych zarządowi okręgowemu na mocy osobnych rozporządzeń tudzież w innych sprawach, wyszczególnionych w niniejszym artykule lecz przekraczających zakres działania zarządu okręgowego.

Ograniczenia, wskazane w punkcie b. niniejszego artykułu, nie dotyczą wypadków sprzedaży drewna w drodze licytacji w granicach etatu rocznego, o ile termin wykonania właściwej umowy nie przekracza dwóch lat, a cena sprzedaży nie jest niższa od ceny, wskazanej w taryfie urzędowej.

§ 6. Wymienione w § 5 punktach c, d, e, f, g, h, normy pieniężne mogą być na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych podwyższane lub zniżane.

§ 7. Na czele zarządu okręgowego lasów państwowych stoi naczelnik zarządu okręgowego, który kieruje działalnością zarządu oraz wszystkich podległych mu urzędników i funkcjonarjuszów niższych.

Naczelnik zarządu ponosi odpowiedzialność za stan lasów w swoim okręgu, za wszelkie czynności podwładnych mu funkcjonarjuszów, za wykonanie budżetu oraz za całą administrację okręgu.

O ile naczelnik zarządu z jakiegokolwiek powodu czynny być nie może, zastępuje go w kierownictwie zarządu inspektor okręgowy, a w nieobecności tego ostatniego—najstarszy stopniem służbowym referent techniczno-leśny lub prawny.

§ 8. Inspektor okręgowy jest bezpośrednim pomocnikiem naczelnika zarządu okręgowego w wykonaniu właściwych czynności urzędowych.

Naczelnik zarządu może przekazać inspektorowi okręgowemu stałe rozstrzyganie samodzielne niektórych spraw.

§ 9. Zarząd okręgowy lasów państwowych składa się z następujących oddziałów:

a) gospodarczo-technicznego,
b) prawno-administracyjnego,
c) urządzania lasów,
d) budowlano-technicznego,
e) rachuby i kasowości.

Prócz tego, przy każdym zarządzie okręgowym czynna będzie kancelarja.

Szczegółowy zakres działania poszczególnych oddziałów i kancelarji określi osobna instrukcja, którą wyda Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze z dniem ogłoszenia uzyskuje moc obowiązującą na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem b. dzielnicy pruskiej.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

(Dziennik Ustaw № 114 z dnia 16.XII. 1920 r. poz. 753).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Ministra Spraw Wojskowych

z dnia 26 listopada 1920 r.

w przedmiocie nadzoru sanitarno-weterynaryjnego na linji kordonu, ustanowionego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

Na podstawie art. 1099 i 1126—1148 Ust. Lek. (Zb. Praw ros. tom XIII), ustawy b. państwa austr. z dn. 29 lutego 1880 r. (Dz. Ust. P. № 37) oraz art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1920 r. w przedmiocie walki z księgosuszem (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 94 poz. 621) jako też w uzupełnieniu rozporządzenia naszego z dnia 29 września 1920 r. w tym samym przedmiocie (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 94 poz. 623) zarządzamy co następuje:

Art. 1. Oprócz kordonu weterynaryjnego ochronnego, ustanowionego w rozporządzeniu naszem z dnia 29 września 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 94 poz. 623) podlega wykorzystaniu do celów walki z księgosuszem kordon Ministerstwa Spraw Wojskowych, przebiegający od południa linję rzeki Strypy, Zborów, Płuhów, Złoczów, Poczapy, Białykamień, Busk, linją Bugu do Brześcia Litewskiego (włącznie), wzdłuż toru kolejowego do Czeremchy i dalej wzdłuż linji kolejowej do Narewki Małej, następnie do przecięcia się z rzeką Narwią pod miejscowością Siemieniówką, stąd przez miejscowość Cisówka, Nowosady do Jałówki, dalej rzeką Swisłoczą do rzeki Niemna, Niemnem do Grodna (wyłącznie), stąd szosą na Augustów — Jeziorki. Kordon powyższy stanowić będzie linję nieruchomego kordonu weterynaryjnego, zabezpieczającego miejscowości, położone na zachód od tej linji, od zasilania zarazy księgosuszu.

Art. 2. Zadaniem wojskowej straży kordonowej będzie ścisłe czuwanie i niedopuszczanie przekroczenia kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych ze strony wschodniej na zachód od tej linji przez bydło rogate, owce, kozy, oraz niedopuszczanie przewożenia i przenoszenia surowych produktów, pochodzących z tych zwierząt jako to: mięsa, łoju (z wyjątkiem topionego w zamkniętych beczkach), skór, szerści, wełny, kopyt, racic, jelit, żołądków oraz słomy, siana, ściółki, zboża w snopach i nawozu, będących własnością osób cywilnych i wojskowych.

Art. 3. Przewozu mięsa ze sztuk, będących własnością wojska z miejscowości, leżących na wschód od linji kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych, wymienionego w § 1 do miejscowości, położonych na zachód od tegoż kordonu, dozwala się ze względu na konieczność aprowizacji wojska i niewyniszczenia kraju — jedynie przez następujące stacje wchodowe: Grodno, Czeremcha, Brześć Litewski, Dorohusk, Krasne, Zborów, Buczacz i tylko pod niżej podanemi warunkami:

1) bydło, przeznaczone na ubój, powinno pochodzić z miejscowości wolnych od księgosuszu i być wolne od tej choroby;
2) ubój ma być dokonany w obecności lekarza weterynaryjnego oddziału wojskowego miejscowości, wolnej od księgosuszu;
3) mięso takie można przewozić w stanie mrożonym, solonym, peklowanym w wagonach plombowanych;
4) miejscami przeznaczenia, t. j. stacjami odbiorczemi, mogą być wyłącznie wojskowe urzędy gospodarcze lub oddziały wojskowe;

5) każdy transport przewożonego mięsa powinien być zaopatrzony w świadectwo lekarza weterynaryjnego właściwego oddziału, stwierdzającego wyżej wymagane warunki, oraz wagę, ilość i miejsce przeznaczenia.

Art. 4. Przewozu (przepędu) bydła rogatego, owiec, kóz, przeznaczonych dla aprowizacji wojska, a pochodzących z miejscowości wolnych od księgosuszu, położonych na zachód od linji kordonowej Ministerstwa Spraw Wojskowych (art. 1) do okolic, położonych na wschód od tej linji, dozwala się tylko za specjalnem zezwoleniem Naczelnego Komisarza do walki z księgosuszem na warunkach specjalnie w każdym wypadku przez niego określonych i wyłącznie przez wymienione w art. 3 stacje wchodowe.

Art. 5. Przewozu paszy suchej, jako to: siana, słomy i zboża w snopach na zachód od linji kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych, Naczelny Komisarz do walki z księgosuszem może dozwolić tylko wyjątkowo i to zarówno koleją, jak zaprzęgami końskiemi, wyłącznie dla celów aprowizacji wojska na warunkach specjalnie przez niego w każdym wypadku określonych.

Art. 6. Na linji kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych na stacjach wchodowych (art. 3) właściwe czynności urzędowe przekazuje się wojskowym lub cywilnym państwowym, specjalnie do tego delegowanym lekarzom weterynaryjnym. Z lekarzami tymi na punktach stacji wchodowych współdziałać będzie policja i interwenjować w każdym wypadku, o ile tego zajdzie potrzeba.

Art. 7. O nadejściu transportów, wymienionych w artykułach 2, 3 i 5 należy bezzwłocznie powiadamiać lekarza weterynaryjnego, którego obowiązkiem jest natychmiast sprawdzić legalność świadectwa pochodzenia oraz przeprowadzić kontrolę transportu. Na dowód, że wszystkie wyżej wymienione warunki zostały wykonane, lekarz czyni adnotację na temże świadectwie i kładzie na niem własnoręczny podpis.

Art. 8. Transporty wojskowe bydła rogatego, owiec i kóz, które pomimo zakazu nadejdą ze stacji wchodowej, powinny być wyładowane, poddane bezzwłocznie oględzinom weterynaryjnym, poczem zwierzęta chore i podejrzane o księgosusz należy odstawić pod konwojem na specjalnie w tym celu urządzone w pobliżu stacji kolejowej grzebowisko i tam po zabiciu wraz z pociętą skórą zniszczyć. Natomiast zdrowe sztuki, nie gorączkujące, pochodzące z takich transportów, powinny być przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności odstawione pod konwojem do prowizorycznie w tym celu urządzonego miejsca uboju w pobliżu stacji wchodowej i tam natychmiast poddane ubojowi.

Mięso z takich sztuk—o ile okaże się po zabiciu przydatne do spożycia — można dopuścić do spożycia i transportu po uprzedniem nasoleniu (zapeklowaniu) przez przeciąg dwóch tygodni lub też po ugotowaniu. Gotowanie lub peklowanie powinno się odbyć na stacji wchodowej pod nadzorem lekarza weterynaryjnego. Żołądki i kiszki wraz z treścią pokarmową podlegają zniszczeniu.

Art. 9. Wszystkie wagony użyte do przewozu zwierząt i produktów zwierzęcych muszą być na stacjach wchodowych odkażane. Nawóz z wagonów, po wywiezieniu go na pole w pobliżu stacji wchodu, powinien być układany w sterty (kupy), przykryty ziemią i pozostawiany do wyjałowienia przez samozagrzanie się na przeciąg conajmniej trzech miesięcy.

Art. 10. Wszelkie bydło rogate, owce i kozy, wprowadzone wbrew zakazowi przez linję kordonową, straż kordonowa obowiązana jest zatrzymać i zawiadomić o tem lekarza weterynaryjnego w najbliższej stacji wchodowej.

Aż do przybycia lekarza weterynaryjnego zatrzymany transport zwierząt należy izolować pod dozorem straży wojskowej, o ile zaś transport ten należy do osób cywilnych, a zwierzęta okażą się zdrowe, to należy go na koszt właściciela cofnąć napowrót na wschód poza linję kordonu i tam w porozumieniu z właściwemi władzami powiatowemi i komunalnemi poddać ubojowi. Natomiast wojskowe bydło rogate, owce i kozy po zabiciu należy oddawać za pokwitowaniem najbliższym wojskowym zakładom gospodarczym.

Art. 11. W transportach, przemycanych przy stwierdzeniu księgosuszu lub podejrzenia tegoż, należy ze zwierzętami choremi i podejrzanemi o księgosusz, jak również ze sztukami zdrowemi, nie gorączkującemi postąpić analogicznie, jak do art. 8, przyczem — o ile chodzi o bydło ludności cywilnej a po zabiciu sztuk zdrowych mięso okaże się zdatne do spożycia, — to po uprzedniem porozumieniu się z władzami powiatowemi lub komunalnemi mięso takie ma być w miejscu uboju sprzedane ludności cywilnej lub dla wojska w drodze przetargu publicznego.

Koszty odstawienia zwierząt do miejsca uboju, zabicia i przetargu należy pokrywać z kwoty, uzyskanej ze sprzedaży mięsa i innych części użytkowych, a resztę tej kwoty złożyć do depozytu właściwego sądu pierwszej instancji. Z mięsem sztuk zdrowych, będącem własnością wojska należy postąpić, jak wskazane w art. 8 i oddać je następnie najbliższym wojskowym zakładom gospodarczym.

O ile po zabiciu okaże się, że zwierzę jest chore lub podejrzane o księgosusz, to należy je wraz z pociętą skórą zniszczyć, a miejsce uboju poddać dokładnemu odkażeniu.

Art. 12. Skóry zwierząt chorych i podejrzanych o księgosusz należy niszczyć. Skóry ze zdrowych zwierząt należy składać do beczek lub kadzi z płynem dezenfekcyjnym, a mianowicie z 3% roztworem kwasu karbolowego lub kreoliny na przeciąg 24 godzin, poczem pocechować, nasolić i oddać urzędowo upoważnionemu odbiorcy.

Art. 13. Produkty zwierzęce, wyszczególnione w art. 2 oraz siano, słoma i zboże w snopach, przemycone wbrew zakazowi przez linję kordonową ze wschodu na zachód od tej linji z ominięciem stacji wchodu, powinny być przez straż kordonową zatrzymane, cofnięte na wschód poza kordon i w drodze publicznego przetargu sprzedane ludności cywilnej lub wojsku, uzyskaną zaś stąd kwotę należy złożyć do depozytu sądowego. O ile produkty takie stanowią własność wojskową, to należy cofnąć je na wschód i przekazywać najbliższym wojskowym zakładom gospodarczym.

Art. 14. Powyższe ograniczenia nie dotyczą mleka i jego przetworów (śmietana, masło, ser), o ile wprowadzający wykaże się poświadczeniem wójta (sołtysa) gminy, że odpowiedni produkt pochodzi z miejscowości wolnej od księgosuszu.

Art. 15. Wszelka komunikacja kołowa może odbywać się wyłącznie wozami niewyścielanemi słomą, sianem lub innemi produktami, dającemi się zużytkować do skarmiania bydła.

Art. 16. Konie i świnie mogą być przepuszczane tylko kolejami przez stacje wchodowe, przyczem transport musi być zaopatrzony w świadectwo wojskowego lub cywilnego państwowego lekarza weterynaryjnego albo właściwej władzy miejscowej, że zwierzęta pochodzą z miejscowości wolnej od księgosuszu. Na stacji wchodowej transport podlega oględzinom lekarza weterynaryjnego, — przyczem z wagonów usuwa się wszelkie zapasy paszy objętościowej.

Art. 17. O każdym wypadku zatrzymania transportu bydła rogatego, owiec, kóz i innych przedmiotów, wymienionych w artykułach 2 i 5, jak również o wypadkach zarządzonego zniszczenia zwierząt lub przedmiotów, należy sporządzać specjalny protokuł, podpisany przez interwenjującego lekarza weterynaryjnego, jak również zawiadomić o tem bezzwłocznie Naczelnego Komisarza do walki z księgosuszem oraz właściwego wojewódzkiego inspektora weterynaryjnego.

Art. 18. Sprawy osób cywilnych, winnych przekroczenia zakazu wprowadzenia (przewozu) żywego bydła rogatego, owiec, kóz, surowych produktów pochodzenia zwierzęcego i wyżej wspomnianych gatunków paszy, należy wraz z odpisem protokułu niezwłocznie przekazać właściwemu sądowi do ukarania, a w wypadkach przemycania bydła i takich samych przedmiotów, stanowiących własność wojska, zwracać się do przełożonej władzy wojskowej o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności.

Art. 19. W każdym wątpliwym wypadku interwenjujący lekarz weterynaryjny powinien bez zwłoki zwracać się do właściwego wojewódzkiego inspektora weterynaryjnego, który niezwłocznie wydaje stosowne zarządzenia.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Minister Spraw Wojskowych:
w z. *De Henning-Michaelis*

(Dziennik Ustaw № 114 z dnia 16.XII. 1920 r. poz. 757).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 listopada 1920 r.

w przedmiocie utworzenia władz administracyjnych drugiej instancji na obszarze ziem, objętych umową o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisaną w Rydze dn. 12 października 1920 r.

Na podstawie art. 19 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelnych (Dz. Pr. Kr. Pol. z 1918 r. № 1 poz. 1) Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Dla celów wykonywania administracji w drugiej instancji obszary, objęte umową o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisaną w Rydze dnia 12 października 1920 r., dzieli się tymczasowo na trzy okręgi administracyjne: wołyński, poleski i nowogródzki.

Granicę, oddzielającą okrąg wołyński od poleskiego, stanowić będą północne granice powiatów: lubomelskiego, kowelskiego, łuckiego i rówieńskiego, granicę zaś między okręgiem poleskim a nowogródzkim—południowe granice powiatów: wołkowyskiego, słonimskiego, baranowickiego i nieświeskiego.

§ 2. Na czele każdego z powyższych okręgów stać będzie naczelnik okręgu z uposażeniem według IV stopnia służbowego.

Naczelnik okręgu jest

a) przedstawicielem Rządu, sprawującym z jego ramienia władzę państwową i wobec niego odpowiedzialnym za zarząd powierzonego mu okręgu. Zarząd ten sprawuje naczelnik okręgu przy pomocy urzędników, mianowanych dla poszczególnych działów administracji, a mianowicie: do VIII stopnia służbowego włącznie przez właściwych ministrów, poniżej zaś VIII stopnia służbowego—przez naczelnika okręgu;

b) odpowiedzialnym wykonawcą zleceń poszczególnych ministrów;

c) zwierzchnikiem władz i urzędów, podległych mu w myśl § 3, tudzież służbowym przełożonym urzędników powyższych władz i urzędów.

§ 3. Do zakresu działania naczelnika okręgu należą wszelkie sprawy administracji państwowej, z wyjątkiem spraw, przekazanych administracji wojskowej, sądowej, skarbowej, szkolnej, kolejowej, pocztowo-telegraficznej i górniczej, urzędom ziemskim i probierczym, tudzież urzędom miar.

§ 4. Od orzeczeń naczelnika okręgu służy odwołanie do właściwego ministra; odwołanie takie wnosić należy przez naczelnika okręgu w ciągu czternastu dni, licząc od dnia doręczenia decyzji.

Od orzeczeń naczelnika okręgu, wydanych w trzeciej instancji, niema dalszego odwołania.

§ 5. Poszczególni ministrowie mogą drogą rozporządzenia przekazywać naczelnikom okręgów decyzję, zastrzeżone im dotąd w toku instancji.

§ 6. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów: *Witos*

Minister Spraw Wewnętrznych: *L. Skulski*

(Dziennik Ustaw № 115 z dn. 20.XII. 1920 r. poz. 760).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 listopada 1920 r.

w przedmiocie zniesienia i likwidacji Tymczasowego Zarządu Terenów Przyfrontowych i Etapowych.

Na podstawie ustawy z dnia 22 października 1920 r. o ratyfikacji umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 101, poz. 667) art. 1 tejże

umowy oraz art. 15 i 19 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelnych (Dz. Pr. Kr. P. z 1918 r. № 1 poz. 1) Rada Ministrów zarządza, zgodnie z uchwałą swoją z dnia 18 listopada 1920 r., co następuje:

§ 1. Tymczasowy Zarząd Terenów Przyfrontowych i Etapowych, powołany do życia rozkazem Wodza Naczelnego W. P. z dnia 9 września 1920 r., znosi się.

Wszystkie rozporządzenia tego Zarządu, tudzież rozporządzenia b. Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich oraz b. Zarządu Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego, ogłoszone we właściwych dziennikach urzędowych, o ile nie zostały zniesione lub zmienione późniejszemi rozporządzeniami, pozostają aż do odwołania w mocy.

§ 2. Minister Spraw Wewnętrznych przejmie pod bezpośredni zarząd powierzonego sobie Ministerstwa departamenty prezydjalny i administracyjny, wydział gospodarczy, oraz ogólną kancelarję Tymczasowego Zarządu Terenów Przyfrontowych i Etapowych, pozostałe zaś departamenty i wydziały tego zarządu przekaże innym władzom, a mianowicie:

I. Departamenty:

1) skarbowy — Ministerstwu Skarbu,
2) dóbr państwowych i lasów oraz rolnictwa—Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
3) przemysłu i handlu — Ministerstwu Przemysłu i Handlu,
4) aprowizacji — Ministerstwu Aprowizacji,
5) techniczny i robót publicznych — Ministerstwu Robót Publicznych,
6) oświecenia publicznego — Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

II. Wydziały:

1) opieki społecznej — Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej,
2) statystyczny — Głównemu Urzędowi Statystycznemu,
3) zdrowia publicznego — Ministerstwu Zdrowia Publicznego,
4) więzienny — Ministerstwu Sprawiedliwości,
5) strat wojennych — Głównemu Urzędowi Likwidacyjnemu.

Równocześnie przekaże się Ministerstwom i innym władzom naczelnym, w porozumieniu z niemi, cały personel rzeczonych departamentów i wydziałów, zarówno już pracujący — jak angażowany przez Szefa b. Zarządu, lecz jeszcze nie pracujący.

Porozumienie to powinno być uskutecznione do 1-go grudnia 1920 r.

§ 3. Minister Spraw Wewnętrznych ureguluje wszelkie zobowiązania wobec personelu b. Zarządu Terenów Przyfrontowych i Etapowych do chwili przejęcia go przez władze, wskazane w § 2, tudzież wobec personelu nieprzejętego przez te władze.

§ 4. Przekazanie inwentarza władzom, wskazanym w § 2, powinno być uskutecznione na podstawie szczegółowych spisów i protokułów.

Przedmioty, podlegające przekazaniu, powinny być uprzednio oszacowane albo na podstawie rachunków, posiadanych przez Szefa b. Zarządu, albo na podstawie norm lub cen, ustalonych przy przyjęciu tych przedmiotów przez Tymczasowy Zarząd Terenów Przyfrontowych od Komisyj Likwidacyjnych b. Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich i b. Zarządu Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego.

§ 5. Minister Spraw Wewnętrznych dopełni podziału sum, obciążających poszczególne departamenty i wydziały Tymczasowego Zarządu Terenów Przyfrontowych i Etapowych, oraz podległe temuż instytucje i urzędy, celem rozrachunku z właściwemi władzami. Szczegółowe wykazy tych sum służyć będą za podstawę do wyliczenia się z awansu w wysokości 25.000.000 marek polskich, danego do dyspozycji Szefa b. Zarządu Terenów Przyfrontowych i Etapowych.

§ 6. Władze, wskazane w § 2, przejmą na swój rachunek awanse, wydane departamentom i wydziałom Tymczasowego Zarządu Terenów Przyfrontowych i Etapowych oraz podległych temuż urzędom; po dopełnieniu zaś potrzebnych rozrachunków z właściwemi urzędami złożą ostateczne sprawozdanie z awansów Ministrowi Skarbu.

§ 7. Inwentarz, a w szczególności akta i dokumenty b. Zarządów Cywilnych Ziem Wschodnich oraz Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego, potrzebne do funkcjonowania urzędów, przekażą Komisje Likwidacyjne tych zarządów władzom, wskazanym w § 2.

Przejęcia inwentarza oraz jego podziału dokona Komisja Międzyministerjalna, której skład wyznaczy Prezydent Ministrów w porozumieniu z interesowanemi władzami.

§ 8. Na pokrycie wydatków, związanych z wykonaniem niniejszego rozporządzenia, w szczególności zaś na cele, wskazane w § 3, otwiera się kredyt, którego wysokość ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 9. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami. Czynności, związane z wykonaniem niniejszego rozporządzenia, Minister Spraw Wewnętrznych może przekazać Szefowi b. Zarządy Terenów Przyfrontowych i Etapowych.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Spraw Wewnętrznych:
L. Skulski

(Dz. Ust. № 115 z dnia 20.XII 1920 r. poz. 762).

USTAWA

z dnia 3 grudnia 1920 roku

o tymczasowej organizacji władz administracyjnych II instancji (województw) na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem oraz na wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej obszarach Spisza i Orawy.

Art. 1. Przewidziane ustawą tymczasową o organizacji władz administracyjnych II instancji z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Praw № 65, poz. 395)

władze administracyjne II instancji (województwa) wprowadza się na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem oraz na wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej obszarach Spisza i Orawy.

W tym celu w myśl ustępu 3 art. 1 powołanej ustawy tworzy się na tych obszarach województwa: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie.

Podział terytorjalny na poszczególne okręgi wojewódzkie uwidoczniony jest w załączniku. Podział ostateczny ustali w przyszłości wydać się mająca ustawa o podziale administracyjnym Państwa, względnie ustawa o wprowadzeniu samorządu wojewódzkiego.

Art. 2. Rada Ministrów ma prawo wydawać rozporządzenia, wprowadzające zmiany w obowiązujących jeszcze na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem, względnie na wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej obszarach Spisza i Orawy austrjackich, względnie węgierskich ustawach państwowych, które okażą się niezbędne dla wprowadzenia w życie wymienionych w art. 1 województw, a które dotyczą zakresu działania, organizacyj i kompetencyj, istniejących na obszarach tych władz administracyjnych II instancji (Namiestnictwa) oraz stosunków tychże do władz adminstracyjnych I instancji.

Zakres działania Tymczasowego Wydziału Samorządowego, określony ustawą o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem z dnia 30 stycznia 1920 r. (Dz. Ust. № 11, poz. 61), pozostaje bez zmiany aż do wejścia w życie wydać się mającej ustawy o samorządzie wojewódzkim.

Wobec tego postanowienia ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Praw № 65, poz. 395), dotyczące rad wojewódzkich nie będą obowiązywać na obszarach w art. 1 niniejszej ustawy wymienionych.

Art. 3. Organizację, wymienionych w art. 1 województw, przeprowadzi Minister Spraw Wewnętrznych. Termin uruchomienia tychże województw oznaczy rozporządzenie Rady Ministrów. Z dniem, w rozporządzeniu tem oznaczyć się mającym, tracą moc wszelkie sprzeczne z niniejszą ustawą, względnie z rozporządzeniami na jej podstawie wydanemi, postanowienia o organizacji i zakresie działania władz administracyjnych II instancji na obszarach, w art. 1 wymienionych.

Art. 4. Wykonanie tej ustawy oraz rozporządzeń na jej podstawie przez Radę Ministrów wydać się mających, porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 5. Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Spraw Wewnętrznych:
L. Skulski

(Dziennik Ustaw № 117 z dnia 23.XII. 1920 r. poz. 768).

Załącznik.

PODZIAŁ TERYTORJALNY NA WOJEWÓDZTWA.

I. Województwo krakowskie:

1. Biała,
2. Bochnia,
3. Brzesko,
4. Chrzanów,
5. Dąbrowa,
6. Gorlice,
7. Grybów,
8. Jasło,
9. Kraków m.,
10. Kraków p.,
11. Limanowa,
12. Mielec,
13. Myślenice,
14. Nowy Targ,
15. Nowy Sącz,
16. Oświęcim,
17. Pilzno,
18. Podgórze,
19. Ropczyce,
20. Tarnów,
21. Wadowice,
22. Wieliczka,
23. Żywiec,
24. Spisko-Orawski powiat z siedzibą w Nowym Targu.

II. Województwo lwowskie:

1. Bóbrka,
2. Brzozów,
3. Cieszanów,
4. Dobromil,
5. Drohobycz,
6. Gródek,
7. Jarosław,
8. Jaworów,
9. Kolbuszowa,
10. Krosno,
11. Łańcut,
12. Lwów m.,
13. Lwów p.,
14. Lisko,
15. Mościska,
16. Nisko,
17. Przemyśl,
18. Przeworsk,
19. Rawa,
20. Rudki,
21. Rzeszów,
22. Sambor,
23. Sanok,
24. Sokal,
25. Stary Sambor,
26. Strzyżów,
27. Tarnobrzeg,
28. Żółkiew.

III. Województwo stanisławowskie:

1. Bohorodczany,
2. Dolina,
3. Horodenka,
4. Kałusz,
5. Kołomyja,
6. Kossów,
7. Nadworna,
8. Peczeniżyn,
9. Rohatyn,
10. Skole,
11. Śniatyn,
12. Stanisławów,
13. Stryj,
14. Tłumacz,
15. Turka,
16. Żydaczów.

IV. Województwo tarnopolskie:

1. Borszczów,
2. Brody,
3. Brzeżany,
4. Buczacz,
5. Czortków,
6. Husiatyn,
7. Kamionka,
8. Podhajce,
9. Przemyślany,
10. Radziechów,
11. Skałat,
12. Tarnopol,
13. Trembowla,
14. Zaleszczyki,
15. Zbaraż,
16. Zborów,
17. Złoczów,

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 grudnia 1920 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 99 poz. 659) o dodatku drożyźnianym do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie art. 5 ustęp ostatni ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 65 poz. 429, 430, 431) i art. 10 ustęp przedostatni i ostatni ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 65 poz. 436) zarządza się co następuje:

§ 1. Począwszy od dnia 1 grudnia 1920 roku mnożnik dodatku drożyźnianego dla wszystkich funkcjonarjuszów państwowych podwyższa się:

w miejscowościach I klasy z 200 na 300, w miejscowościach II klasy ze 180 na 270, w miejscowościach klasy III ze 160 na 240, w miejscowościach klasy IV ze 140 na 210, wreszcie w miejscowościach klasy V ze 120 na 180.

§ 2. Moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów ogłoszonego w Dzienniku Ustaw R. P. z d. 26 października 1920 r. № 99 poz. 659 z załącznikiem uchyla się.

§ 3. Wysokość dodatków drożyźnianych przy zastosowaniu mnożnika ustalonego w § 1 rozporządzenia niniejszego równa się podwójnej wysokości kwot, wymienionych w tabelach, zawartych w załączniku № 7 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. R. P. 1920 r. № 77 poz. 521).

Prezydent Ministrów: *Witos*

Minister Skarbu: *Steczkowski*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej: *W. Kucharski*

(Dziennik Ustaw № 117 d. 23.XII. 1920 r. poz. 770.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 26 listopada 1920 roku

w przedmiocie ustanowienia cen drewna opałowego, zajętego i przygotowanego w lasach prywatnych, na okres zimowy 1920/21.

Na podstawie art. 2 ustawy sejmowej z dn. 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. P. P. z r. 1919 № 20. poz. 229), oraz zgodnie z art. 8 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 1 września 1920 r. w przedmiocie zajęcia i przygotowania drewna opałowego w lasach prywatnych na okres zimowy 1920/21 (Dz. Ust. Rz. P. z r. 1920 № 89, poz. 585) zarządzam w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych co następuje:

§ 1. Ustanawia się następujące ceny drewna opałowego, wyrobionego i oddanego w myśl art. 7 rzeczonego rozporządzenia do dyspozycji Komisji Rozdziału Drzewa:

za 1 mp. (jeden metr przestrzenny) drewna opałowego, w stanie wyrobionym, w lesie:

WYSZCZEGÓLNIENIE SORTYMENTÓW DREWNA OPAŁOWEGO	Buk, grab i jawor			Dąb, brzoza, wiąz, klon, jesion			Sosna, olsza, trześnia			Jodła, świerk			Osika, lipa, topola		
	Klasy wartości														
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	MAREK														
Na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego:															
Szczapy:	345	315	285	320	290	260	285	260	235	260	235	210	230	210	190
Krąglaki grube (od 7 do 14 cm. włącznie grubości w cienkim końcu)	295	270	245	275	250	225	235	225	200	225	200	180	195	180	165
Krąglaki cienkie (od 3 do 7 cm. włącznie grubości w cienkim końcu)	220	200	180	205	185	165	185	165	150	165	150	130	145	130	120
Karpina	250	230	215	235	215	200	215	200	185	200	185	170	180	170	155
Chrust gruby (z całych drzewek i gałęzi o średnicy od 3 do 6 cm. włącznie w grubszym końcu w całych długościach)	100	90	80	90	80	70	80	70	60	70	60	50	60	50	40
Chrust cienki (drzewka, wierzchołki i gałęzie o średnicy 3 cm. i niżej w grub. końcu)	55	50	40	45	40	35	40	35	30	35	30	25	30	25	20
Na obszarze b. zaboru austrjackiego:															
Szczapy:	270	245	225	240	220	195	215	195	175	190	175	160	180	165	155
Krąglaki grube	235	210	190	205	185	170	180	170	150	170	150	135	155	140	130
Krąglaki cienkie	170	150	135	150	135	120	130	120	110	120	110	100	110	100	90
Karpina	200	180	165	180	165	150	165	150	135	150	135	125	135	125	115
Chrust gruby	80	70	60	70	60	50	60	50	40	50	40	35	45	35	30
Chrust cienki	45	40	35	40	35	30	35	30	25	30	25	20	25	20	15

§ 2. Ceny, wyszczególnione w § 1, stosować należy przy obliczeniu wartości drewna, wydanego z lasów lub składów, położonych conajwyżej w odległości do 5 klm. od stacji kolejowej lub rzeki spławnej.

Przy wydawaniu drewna z lasów lub składów, znajdujących się w odległości od 5—10 klm., stosować należy ceny powyższe z 10% zniżką, przy odległości od 10 — 20 klm. z 20% zniżką i przy odległości wyżej 20 klm. z 30% zniżką.

Powiaty według klas wartości grupuje się w sposób następujący:

a) na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego:

Do I klasy zalicza się powiaty: błoński, brzeziński, ciechanowski, gostyński, grójecki, kolski, kucieński, kaliski, koniński, lubelski, jędrzejowski, łaski, łęczycki, łowicki, łódzki, miechowski, miński, nieszawski, opatowski, opoczyński, olkuski, piotrkowski, pińczowski, puławski, płoński, płocki, sandomierski, sieradzki, sierpecki, stopnicki, słupecki, radomski, radomskowski, rawski, tomaszowski, turecki, warszawski, wieluński i włocławski.

Do II klasy: będziński, bialski, chełmski, częstochowski, garwoliński, hrubieszowski, iłżecki, janowski, kielecki, konecki, kozienicki, konstantynowski, krasnostawski, lipieński, lubartowski, łomżyński, łukowski, makowski, mławski, ostrowski, pułtuski, przasnyski, radzyński, radzymiński, rypiński, siedlecki, skierniewicki, sochaczewski, sokołowski, węgrowski, włodawski, włoszczowski, wysoko-mazowiecki i zamojski.

Do III klasy: augustowski, białostocki, bielski, biłgorajski, kolneński, ostrołęcki, sejneński, sokólski, suwalski i szczuczyński.

b) w b. zaborze austrjackim:

Do I klasy zalicza się powiaty: borszczowski, czortkowski, dąbrowski, horodeński, husiatyński, krakowski, lwowski, podgórski, podhajecki, rudecki, skałacki, sniatyński, tarnopolski, trembowelski, wadowicki, wielicki, zaleszczycki, zbaraski i zborowski.

Do II klasy: wszystkie powiaty b. zaboru austrjackiego nie zaliczone do klas I i III.

Do III klasy: bohorodczański, dobromilski, doliński, kałuski, kossowski, liski, nadwórniański, peczeniżyński, skolski, turczański i żywiecki.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie przestają obowiązywać ceny drewna opałowego, ustanowione w art. 8 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 1 września 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z r. 1920 № 89, poz. 585).

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Poniatowski

(Dziennik Ustaw № 117 z dnia 23.XII. 1920 r. poz. 772).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 października 1920 r.

o utworzeniu przy Głównym Urzędzie Likwidacyjnym Komisji Rewindykacyjnej.

Na zasadzie ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o ratyfikacji Traktatu Pokoju między Mocarstwami Sprzymierzonemi i Skojarzonemi a Niemcami, podpisanego w Wersalu 28 czerwca 1919 r.; art. 231 — 241 tegoż Traktatu (Dz. Ust. Rz. P. z 1920 r. № 35 poz. 199 i 200), tudzież art. art. 9, 15, 17 i 18 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelnych (Dz. Pr. Kr. Pol. z 1918 r. Nr. 1 poz. 1) Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. W celu wyszukania, odbioru od Rządu Niemieckiego i sprowadzenia na terytorjum Rzeczypospolitej majątku, podlegającego zwrotowi w naturze na rzecz Polski w myśl art. 238 Traktatu Pokoju z Niemcami, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r., zarówno jak w celu należytego zarządzenia tym majątkiem tworzy się Komisję Rewindykacyjną.

Komisja Rewindykacyjna jest organem Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Główną siedzibą Komisji Rewindykacyjnej jest miasto st. Warszawa.

§ 2. Czynności Komisji Rewindykacyjnej nie dotyczą tych przedmiotów, co do których osoby poszkodowane przedsiębiorą prywatne zabiegi o ich odzyskanie, z wyjątkiem wypadków, gdy osoby te występują z pełnomocnictwa Komisji Rewindykacyjnej (§ 3).

§ 3. Do spółdziałania z Komisją Rewindykacyjną dopuszczać można osoby poszkodowane prywatnie na warunkach, ustanowionych w drodze wykonania niniejszego rozporządzenia (§ 22).

Spółdziałanie takie podlega ochronie i kontroli Komisji Rewindykacyjnej, a osoby spółdziałające uważa się za pełnomocników Komisji.

§ 4. Do zakresu działania Komisji Rewindykacyjnej w szczególności należy:

1) zbieranie znajdujących się w kraju materjałów informacyjnych co do strat, podlegających odszkodowaniu w myśl art. 233 Traktatu Wersalskiego;
2) komunikowanie się w sprawach, dotyczących rewindykowanego majątku z wszelkiemi urzędami i osobami w kraju bezpośrednio a zagranicą za pośrednictwem swego oddziału zagranicznego;
3) przyjmowanie przy udziale właściwych ministerstw i urzędów reklamacji od osób interesowanych co do stanu przedmiotów, zwróconych im za pośrednictwem Komisji Rewindykacyjnej;
4) rozpatrywanie takich reklamacyj, orzekanie w ich zakresie i dalsze ich skierowanie za pośrednictwem oddziału zagranicznego Komisji;
5) decydowanie i wykonanie w przedmiocie zwrotu Rządowi Niemieckiemu lub nabycia przez Rząd Rzeczypospolitej przedmiotów rewindykowanych lecz nie przyjętych przez poszkodowanych;
6) ustalenie przy udziale właściwych władz stopnia zmniejszenia wartości rzeczy rewindykowanych;
7) rejestracja spraw rewindykacyjnych i ich przebiegu;

8) przekazywanie spraw strat, które w części lub w całości nie mogły być pokryte sposobem, przewidzianym w art. 238 Traktatu Wersalskiego do decyzji Głównego Urzędu Likwidacyjnego, oraz
9) wykonywanie specjalnych zarządzeń Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

§ 5. W działalności swej Komisja Rewindykacyjna przestrzegać powinna następujących zasad:

1) rzeczy zwrócone mogą poszkodowani odrzucać w razie stwierdzenia, bezpośrednio po zwrocie, uszkodzeń przedmiotu lub zmian dyskwalifikujących przedmiot;
2) w razie przyjęcia przez poszkodowanego zwróconej rzeczy, traci on prawo do odszkodowania ze strony Rządu Niemieckiego za zrządzone szkody — w granicach wartości zwróconego przedmiotu;
3) w razie odrzucenia przez poszkodowanego rzeczy zwróconej, rzecz ta przechodzi do rozporządzenia Rządu Polskiego, przyczem, jako rzecz odrzuconą uważać należy również takie przedmioty, których dochodzenia w naturze poszkodowani zaniechali;
4) przedmiotów zwróconych nie wolno używać do pracy, aż do urzędowego stwierdzenia stopnia umniejszenia ich wartości pod rygorem utraty przez osoby poszkodowane praw do wszelkiego odszkodowania z tytułu zabrania lub niewłaściwego zwrotu ich własności;
5) każda osoba poszkodowana, która otrzymała z powrotem przedmiot jej zabrany i przedmiot ten przyjęła, obowiązana jest niezwłocznie zwrócić do Skarbu Rzeczypospolitej sumę, równą rzeczywiście wypłaconemu przez b. niemieckie władze okupacyjne wynagrodzeniu za zabór tego przedmiotu;
6) prawo do odbioru zabranego przedmiotu w naturze ustaje dla poszkodowanego w razie:
   a) zrzeczenia się tego prawa, lub odrzucenia właściwego przedmiotu,
   b) stwierdzenia niemożności odnalezienia tego przedmiotu na obszarze Rzeszy Niemieckiej lub jej wojennych sprzymierzeńców, albo też odnalezienia go w stanie, dyskwalifikującym przedmiot do racjonalnego użytku z winy Rządu Niemieckiego.
7) podania, załączniki oraz dokumenty w postępowaniu rewindykacyjnem zarówno Głównego Urzędu Likwidacyjnego, jak władz i urzędów z nim współdziałających wolne są od obowiązku opłaty skarbowej w myśl art. 6 ust. 25 dekretu z dn. 7 lutego (Dz. Pr P. P. z 1919 r. № 14 poz. 145).

§ 6. Wszystkie ministerstwa i władze państwowe, mające w swym zakresie działania sprawy, dotyczące przedmiotów podlegających rewindykacji, powinny załatwiać takie sprawy na zasadach, ustalonych przez Komisję Rewindykacyjną oraz informować Komisję Rewindykacyjną o wszelkich takich czynnościach, przedsiębranych przez ich organy, które mają znaczenie dla doprowadzenia do skutku ostatecznego zaspokojenia praw osób poszkodowanych, wynikających z art. 238 Traktatu Wersalskiego.

Wszystkie pozatem władze państwowe powinny Komisji Rewindykacyjnej i jej organom świadczyć w swym zakresie działania wszelką pomoc i poparcie do wykonania jej zadań.

§ 7. Na czele Komisji Rewindykacyjnej stoi Dyrektor z uposażeniem IV stopnia służbowego, mianowany na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego i jemu podlegający.

Dyrektor Komisji Rewindykacyjnej kieruje pracami Komisji i czuwa nad ścisłem wykonaniem jej zadań.

§ 8. Organizację wewnetrzną Komisji Rewindykacyjnej i jej biura ustali regulamin, który wyda Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Do pracy w Komisji Rewindykacyjnej mogą być czasowo delegowani urzędnicy interesowanych władz państwowych na podstawie porozumienia się Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z właściwą władzą.

Urzędnicy tacy na czas delegacji zachowują dotychczasowe stanowisko służbowe.

Urzędnicy oddziału Zagranicznego Komisji Rewindykacyjnej (§ 11) mają prawo do wynagrodzenia według zasad, przepisanych co do uposażenia urzędników służby zewnętrznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

§ 9. Przy Dyrektorze Komisji Rewindykacyjnej pod jego przewodnictwem czynna jest Rada Rewindykacyjna.

Rada Rewindykacyjna jest organem doradczym i opinjodawczym w sprawach charakteru zasadniczego, związanych z organizacją lub działalnością Komisji Rewindykacyjnej.

Rada Rewindykacyjna zbiera się perjodycznie w terminach zgóry przez siebie określonych lub w razie potrzeby na wezwanie Dyrektora Komisji Rewindykacyjnej.

W nieobecności Dyrektora Komisji zastępuje go w przewodniczeniu Rady jeden z jej członków, wyznaczony w tym celu przez Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

§ 10. W skład Rady Rewindykacyjnej wchodzą:

I. przedstawiciele władz, których prace zostają w związku z rewindykacją, wyznaczani po jednemu przez szefów tych władz w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Likwidacyjnego, a mianowicie:

1) Ministerstwa Spraw Zagranicznych,
2) „ „ Wewnętrznych,
3) „ Skarbu,
4) „ Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,
5) „ Przemysłu i Handlu,
6) „ Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
7) „ Robót Publicznych,
8) „ Kolei Żelaznych,
9) „ Poczt i Telegrafów,
10) „ Kultury i Sztuki,
11) Głównego Urzędu Likwidacyjnego, oraz
12) Generalnej Prokuratorji Rzeczypospolitej Polskiej;

II. Przedstawiciele organizacji społecznych zawodowych, których powołuje po jednemu od każdej z nich Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Przedstawicielami władz, wskazanych w cz. I niniejszego artykułu, powinni być w miarę możności ci urzędnicy, którzy w zakresie działania tych samych władz zajmują się sprawami szkód, podlegających pokryciu w sposób, wskazany w art. 238 Traktatu Wersalskiego.

Przedstawiciele władz w Radzie Rewindykacyjnej w interesach sprawności działania komunikować się mogą z Komisją Rewindykacyjną bezpo-

średnio, nie zachowując porządku służbowego, lecz o czynnościach swych następnie zawiadamiają swą władzę przełożoną.

§ 11. Komisja Rewindykacyjna, prócz centralnego biura w Warszawie, posiada oddział zagraniczny z miejscem pobytu w Niemczech, każdorazowo ustalanem przez Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

§ 12. Oddział zagraniczny Komisji Rewindykacyjnej jest jej przedstawicielstwem na terytorjum Rzeszy Niemieckiej, wyłącznie powołanem do prowadzenia właściwych czynności na terytorjum Rzeszy oraz utrzymywania wynikających stąd stosunków z Rządem niemieckim i jego organami do spraw rewindykacyjnych.

§ 13. Oddział zagraniczny Komisji Rewindykacyjnej — w sprawach związanych z akcją rewindykacyjną — ma prawo imieniem Rządu Rzeczypospolitej wymagać pomocy i współdziałania Rządu Niemieckiego oraz jego organów, powołanych do spraw rewindykacyjnych.

Przy czynnościach technicznych oddziału zagranicznego Komisji Rewindykacyjnej mają prawo asystować funkcjonarjusze równorzędnych organów Rządu Niemieckiego.

Wszelkie czynności rewindykacyjne, któreby polegały na zarządzeniach przymusowych w stosunku do ludności lub organów państwa Niemieckiego, albo też wojennych sprzymierzeńców tego państwa, oddział zagraniczny Komisji Rewindykacyjnej wykonywać może wyłącznie za pośrednictwem równorzędnych władz niemieckich.

§ 14. Na czele zagranicznego oddziału Komisji Rewindykacyjnej stoi Komisarz Rządu Polskiego do spraw rewindykacji, bezpośrednio podlegający Prezesowi Głównego Urzędu Likwidacyjnego. W stosunkach z organami państwa Niemieckiego Komisarz ten jest w zakresie swego działania (§ 15) przedstawicielem interesów Rządu Polskiego.

Komisarza Rządu Polskiego do spraw rewindykacji powołuje Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego (na podstawie specjalnej umowy).

§ 15. Komisarz do spraw rewindykacji (§ 14) kieruje całością polskiej akcji rewindykacyjnej na obszarze Rzeszy Niemieckiej, roztacza nadzór nad jej przeprowadzeniem, we wszelkich związanych z tem kwestjach, strzeże mienia i interesów Rzeczypospolitej w zakresie rewindykacji, składa sprawozdania Komisji Rewindykacyjnej i informuje Asesora Polskiego przy Paryskiej Komisji Odszkodowań o rozwoju i przebiegu akcji rewindykacyjnej na terenie Niemiec, porozumiewa się i układa z organami Rządu Niemieckiego w sprawach organizacji akcji rewindykacyjnej oraz wyjaśnienia i uzupełnienia przepisów rewindykacyjnych, obowiązujących w stosunku do Polski.

§ 16. Komisarz (§ 14) może za zgoda Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego ustanowić swego zastępcę, który spółdziała z nim, zastępuje go we wszelkich jego czynnościach w razie nieobecności lub niemożności sprawowania urzędu.

§ 17. Zadaniem oddziału zagranicznego Komisji Rewindykacyjnej jest:

1) ustalanie tożsamości — na podstawie posiadanego materjału informacyjnego — rzeczy, wywiezionych z Polski, a znajdujących się na terytorjum Rzeszy Niemieckiej, lub państw sprzymierzonych z Niemcami według rozumienia Traktatu Wersalskiego;

2) stwierdzanie stanu i zmniejszenia wartości przedmiotów wskazanych w p. I;
3) odstawianie przedmiotów rewindykowanych do Polski;
4) interwenjowanie u organów Rządu Niemieckiego w sprawie nieprawidłowości poszczególnych restytucji oraz czuwanie nad usunięciem tych nieprawidłowości;
5) rejestracja spraw rewindykacyjnych, oraz
6) prowadzenie kasy i spraw osobowych personelu służbowego zatrudnionego w oddziale.

§ 18. Komisarz do spraw rewindykacyjnych załatwia sprawy powierzonego mu oddziału zagranicznego osobiście lub przez specjalnie w tym celu wyznaczonych przez niego i na jego odpowiedzialność delegatów i pełnomocników. Ustanawianie takich pełnomocników oraz tworzenie w razie tworzenia delegacji następuje na podstawie porozumienia się Komisarza z posłem polskim w Niemczech, z obowiązkiem zawiadomienia o powziętej w tym przedmiocie decyzji właściwego organu Rządu Niemieckiego.

Delegatom takim i pełnomocnikom nie przyznaje się prawa do samodzielnych zarządzeń wobec Rządu Niemieckiego.

Granice pełnomocnictw ustanawia i potrzebne w tym celu instrukcje wydaje Komisarz Rządu w porozumieniu z Głównym Urzędem Likwidacyjnym.

§ 19. Transporty rewindykowanego inwentarza żywego oraz innych rzeczy restytuowanych oddział zagraniczny Komisji Rewindykacyjnej skierowuje do Polski przez wyznaczone w tym celu stacje graniczne. Na stacji krańcowej niemieckiej, przez którą transporty inwentarza żywego wychodzić będą z Niemiec, Komisarz Rządu (§ 14) ustanowi własny nadzór weterynaryjny i postara się o odpowiednie urządzenia, celem niedopuszczenia do kraju sztuk chorych oraz czuwać będzie nad należytem zaopatrzeniem ze strony Niemiec przepuszczonych do Polski transportów w furaż i ściółkę.

§ 20. Do przedstawiania i obrony w Międzysojuszniczej Komisji Odszkodowań w Paryżu wszystkich interesów Polski w zakresie restytucji, wynikających ze sprawozdań Komisarza Rządu (§ 14, 15) oraz do komunikowania Komisarzowi i Komisji Rewindykacyjnej wyników właściwych zabiegów powołany jest Asesor Polski przy powyżej wymienionej Komisji.

§ 21. Z chwilą wydania przez Międzysojuszniczą Komisję Odszkodowań regulaminu wykonawczego do art. 238 Traktatu Wersalskiego i wprowadzenia tego regulaminu w życie na obszarze Rzeczypospolitej będzie on miał moc obowiązującą w zakresie, uregulowanym rozporządzeniem niniejszem, postanowienia niniejszego rozporządzenia zaś sprzeczne z owym regulaminem utracą moc obowiązującą.

§ 22. Wykonanie niniejszego rozporządzenia należy do Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych oraz innymi interesowanymi Ministrami.

Prezydent Ministrów: *Witos*

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego: *J. Karśnicki*

Minister Spraw Zagranicznych: *E. Sapieha*

(Dziennik Ustaw № 118 z dn. 23.XII. 1920 r. poz. 780).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 listopada 1920 r.

w przedmiocie zmian w spisie wyższych zakładów naukowych, których ukończenie daje prawo do dodatku za studja wyższe do zasadniczej płacy funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie przepisów o dodatku za studja wyższe do zasadniczej płacy funkcjonarjuszów państwowych, zawartych w siedmiu ustawach z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu tych funkcjonarjuszów, ogłoszonych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z t. roku, № 65 poz. 429—435, a w uzupełnieniu rozporządzenia swego z dnia 5 sierpnia b. r. o dodatkach do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych (Dz. Ustaw Rz. P. z 1920 r. № 77 poz. 521) Rada Ministrów, w wykonaniu uchwał swych z dnia 4 października i dnia dzisiejszego, zarządza co następuje:

§ 1. Do wykazu uniwersytetów i szkół wyższych, równorzędnych uniwersytetom tudzież udzielanych przez nie świadectw (dyplomów) podanego w załączniku № 4 do rozporządzenia z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ustaw Rz. P. z 1920 r. № 77 poz. 521) wprowadza się następujące zmiany:

1) w części „C. Niemcy": ustępie trzecim: „Politechniki" — skreśla się politechnikę w „Gòthen"
2) w części „D. Rosja" dodaje się nowy ustęp ósmy w brzmieniu: „Konstantynowski Instytut Mierniczy w Moskwie", w końcu zaś części „D" ostatni nowy punkt w brzmieniu:

„przy studjach mierniczych w Instytucie Konstantynowskim" — dyplom inżyniera, dający prawo do rangi X lub XII klasy w b. służbie państwowej rosyjskiej.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje, począwszy od dnia 1-go lipca r b.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Skarbu:
Steczkowski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
W. Kucharski

(Dziennik Ustaw № 118 z dn. 23.XII. 1920 r. poz. 781).

ROZKAZ NACZELNEGO WODZA WOJSKA POLSKIEGO

z dnia 9 września 1920 roku

o zniesieniu urzędów Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich oraz Naczelnego Komisarza Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego.

Niniejszem rozkazuję:

Art. 1. Powołane do życia rozkazami mojemi z dnia 12 maja 1919 r. i 29 maja 1920 r. (Dz. Urz. Z. G. Z. W. poz. 15 i 1057) oraz z dnia 17 stycz-

nia i 29 maja 1920 r. (Dz. Urz. Z. Woł. i Fr. Pod. poz. 1 i 168) urzędy Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich oraz Naczelnego Komisarza Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego znosi się.

Art. 2. Zarządzenia, potrzebne do zlikwidowania urzędów, instytucyj i spraw, podlegających likwidacji Zarządów Cywilnych Ziem Wschodnich oraz Wołynia i Frontu Podolskiego wyda Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wódz Naczelny W. P.:
J. Piłsudski

(„Monitor Polski" № 276 z d. 4.XII. 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 23 września 1920 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie powołania do życia komisji, celem zlikwidowania b. Zarządów Cywilnych Ziem Wschodnich oraz Wołynia i Frontu Podolskiego.

(*w brzmieniu, zmienionem rozporządzeniem z dnia 2 października 1920 roku*).

Art. 1. Zgodnie z art. 2 rozkazu Naczelnego Wodza z dnia 9 września 1920 roku „o zniesieniu urzędów Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich oraz Naczelnego Komisarza Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego" powołuje się do życia dwie komisje likwidacyjne, jedną do likwidacji b. Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich, drugą zaś do likwidacji b. Zarządu Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego.

Art. 2. Każda z powyższych komisyj składa się:

a) z przewodniczącego, mianowanego przez Ministra Spraw Wewnętrznych,

b) z delegatów, wyznaczonych po jednym przez Ministra Spraw Wewnętrznych, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, jakoteż z przedstawicieli, mianowanych po jednym, przez Prezesów Najwyższej Izby Kontroli Państwa i Prokuratorji Generalnej z tem, iż udział przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli Państwa ograniczy się do przeprowadzenia wstępnej, następnej i faktycznej kontroli czynności obu komisyj likwidacyjnych.

c) funkcjonarjusza zarządu, podlegającego likwidacji, którego powoła przewodniczący właściwej komisji.

W razie likwidacji spraw, w których będą interesowani inni Ministrowie, lub urzędy, albo Zarząd Tymczasowy Terenów Przyfrontowych i Etapowych, komisje powoływać będą przedstawicieli tych władz, względnie Tymczasowego Zarządu.

Art. 3. Z wyjątkiem funkcjonarjuszów obu b. Zarządów Cywilnych (art. 2 p. c), w obu komisjach zasiadają ci sami delegaci wymienionych w art. 2 punkt b. Ministerstw i urzędów.

Organizacja wewnętrzna obu komisji opierać się będzie na jednakowych zasadach. W sprawach organizacji wewnętrznej odbywają się wspól-

ne posiedzenia obu komisji, którym przewodniczą kolejno ich przewodniczący.

Art. 4. Zastępcę przewodniczącego komisji z grona jej członków mianuje Minister Spraw Wewnętrznych.

Siedzibą komisji jest m. Warszawa. W razie potrzeby komisje, lub ich delegaci mogą przeprowadzać czynności urzędowe poza miejscem stałej siedziby komisji.

Art. 5. Zadaniem komisji jest: likwidacja mienia Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich, względnie Zarządu Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego, umów zawartych przez te Zarządy i stosunków służbowych, zestawienie wpływów i wydatków oraz likwidacja wszelkich urzędów, instytucyj i spraw obu zarządów.

Art. 6. W powyższym zakresie komisja likwidacyjna reprezentuje wobec władz, urzędów, sądów i osób trzecich zarząd, podlegający likwidacji i wszystkie tegoż prawa i obowiązki.

W tym celu komisje przejmują od b. zarządów. cywilnych wszelkie akta, inwentarze i fundusze oraz cały ich personel.

Art. 7. Sposób urzędowania komisji określi uchwalony przez te komisje regulamin, który podlega zatwierdzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych. Za załatwienie spraw bieżących przewodniczący komisji będą odpowiedzialni przed Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 8. Komisje powezmą uchwały w przedmiocie ustalenia ogólnych zasad przeprowadzenia likwidacji, dysponowania majątkiem nieruchomym i ruchomym, ustalenia etatu oddziałów i biur komisji w porozumieniu z Ministrem Skarbu i sprawy regulaminu komisji.

Uchwały komisji są ostateczne. Dla delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zastrzega się prawo sprzeciwu: w tym ostatnim wypadku decyzja ostateczna należeć będzie do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Skulski

Minister Skarbu:
w z. *Weinfeld*

(„Monitor Polski“ № 276 z dn. 4.XII 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 9 grudnia 1920 r.

w przedmiocie skasowania Urzędu Zagospodarowania Odłogów.

Na mocy art. 4 ustawy z dnia 13 lutego 1920 r. o przyznaniu kredytu jednego miljarda marek na zagospodarowanie odłogów gruntowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i Ziem Wschodnich (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 17, poz. 86), zarządzam, co następuje:

§ 1. Utworzony na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 25 lutego 1920 r. (Monitor Polski № 48 z dnia 28 lutego 1920 r.) Urząd Zagospodarowania Odłogów kasuje się.

§ 2. Czynności Urzędu Zagospodarowania Odłogów w zakresie wykonywania zadań, określonych w ustawie z dnia 13 lutego 1920 r. o przyznaniu kredytu jednego miljarda marek na zagospodarowanie odłogów gruntowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i Ziem Wschodnich (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 17, poz. 86), w ustawie z dnia 14 lipca 1920 r. w przedmiocie uzupełnienia postanowień ustawy poprzedniej (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 61, poz. 390), oraz w rozporządzeniach, wydanych w rozwinięciu ustaw powyższych, przekazuje się Wydziałowi Pomocy Rolnej Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 3. Czynności Urzędu Zagospodarowania Odłogów w zakresie wykonywania ustaw i rozporządzeń w przedmiocie dzierżaw przymusowych przekazuje się Wydziałowi Wytwórczości Roślinnej Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w „Monitorze Polskim".

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

(„Monitor Polski" № 286 z dnia 17.XII. 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 18 grudnia 1920 r.

w przedmiocie djet dla członków wojewódzkich i okręgowych komitetów pomocy rolnej.

Na mocy art. 4 ustawy z dn. 13 lutego 1920 r. o przekazaniu kredytu jednego miljarda marek na zagospodarowanie odłogów gruntowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i Ziem Wschodnich (Dz. Ust. z r. 1920, № 17, poz. 86) zarządzam, co następuje:

§ 1. Członkom wojewódzkich komitetów pomocy rolnej, powołanych do życia z mocy art. 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 23 marca 1920 r. w przedmiocie utworzenia na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego i białostockiego Komitetów Pomocy Rolnej (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 27, poz. 164) oraz członkom okręgowych komitetów pomocy rolnej, powołanych do życia z mocy art 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 6 kwietnia 1920 r. w przedmiocie utworzenia na obszarze b. zaboru austrjackiego komitetu pomocy rolnej (Dz. Ust. R P. z 1920 r. № 31 poz. 186), przysługuje, o ile nie są funkcjonarjuszami państwowymi, za udział w posiedzeniach komitetu prawo do poboru djet i zwrotu kosztów podróży według norm, wyszczególnionych w § 2.

§ 2. Tytułem kosztów podróży z miejsca stałego zamieszkania do miejsca, w którem odbywają się posiedzenia komitetu i z powrotem, nale-

ży się członkom, wymienionym w § 1, zwrot ceny biletu kolejowego II klasy; koszty dojazdu kołowego do stacji kolejowej, nie podlegają zwrotowi.

Za dni jazdy koleją żelazną, oraz za dni posiedzeń komitetu należą się wymienionym wyżej osobom djety według wymiaru, przysługującego urzędnikom siódmego stopnia służbowego, o ile posiedzenia komitetów odbywają się poza miejscem stałego zamieszkania wymienionych osób.

§ 3. Wydatki na wymienione w § 2 koszty podróży i djety pokrywać należy z kredytu; przeznaczonego przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych na koszty administracyjne właściwego województwa, względnie inspektoratu okręgowego pomocy rolnej.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

(„Monitor Polski" № 292 z dnia 24 XII 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Kolei Żelaznych

z dnia 22 grudnia 1920 roku

w sprawie przedłużenia terminu ważności legitymacyj służbowych, uprawniających do 50% zniżki na kolejach państwowych.

Ważność dotychczasowych legitymacyj służbowych, uprawniających pracowników państwowych do ulg w opłatach za przejazd kolejami państwowemi (rozporządzenie z dn. 30 czerwca 1920 r., „Monitor Polski" № 147 z 3 lipca 1920 r.), przedłuża się do dnia pierwszego marca tysiąc dziewięćset dwudziestego pierwszego roku.

Minister Kolei Żelaznych:
Jasiński

(„Monitor Polski" № 297 z dnia 31.XII. 1920 r.)

OKÓLNIK № 242

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, oraz Naczelników i Kierowników podległych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych urzędów

w przedmiocie

udzielania Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dokumentów do prowadzenia spraw sądowych.

Prokuratorja Generalna Rzeczypospolitej Polskiej wymaga w myśl przepisów, zawartych w art. art. 263, 264, 316, 440 i 441 ust. post. sąd. cyw., dołączania do spraw sądowych dokumentów w oryginałach lub odpisach,

zaświadczonych urzędownie. Dołączanie odpisów, należycie niepoświadczonych, utrudnia delegowanym do zastępstwa urzędnikom Prokuratorji Generalnej należytą obronę Skarbu Państwa w sprawach, powierzanych Prokuratorji Generalnej przez urzędy państwowe.

Wobec tego do spraw sądowych, powierzanych Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, dołączane być winny dokumenty oryginalne, względnie ich odpisy, zaświadczone urzędownie przez upoważnionych do tego urzędników i opatrzone pieczęcią.

Zarazem polecam Panom, by wszelkie wezwania sądowe i zawiadomienia o terminach bez niepotrzebnego przetrzymywania przesyłane były jaknajśpieszniej Prokuratorji Generalnej, ponieważ wszelka zwłoka w tym względzie utrudnia prowadzenie procesów.

Warszawa, dn. 1 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
w z. *Z. Chmielewski.*

OKÓLNIK № 243

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej oraz Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych władz i urzędów

w przedmiocie

trybu załatwiania interpelacyj sejmowych.

Interpelacje posłów Sejmu Ustawodawczego, poruszające sprawy niedomagań i nieprawidłowości w działaniu administracji państwowej, są jedną z form kontroli, sprawowanej nad rządem przez przedstawicielstwo narodu, wobec czego odpowiednio do swego znaczenia winny być traktowane przez władze i urzędy państwowe. Nieprawidłowe załatwianie interpelacyj utrudnia zbadanie i usunięcie braków, które interpelację wywołały, pozatem może spowodować poważne trudności w stanowisku rządu wobec przedstawicielstwa narodowego. Powolne i niedokładne prowadzenie dochodzeń w sprawach, będących przedmiotem interpelacyj, oraz późne nadsyłanie żądanych wyjaśnień świadczy ujemnie o sprawności administracji, a nadto powoduje wnoszenie przez posłów nowych interpelacyj, dotyczących spraw, objętych przez interpelacje poprzednie, lub spraw, w związku z niemi pozostających.

Zwracając uwagę Panów na powyższe względy, polecam ścisłe stosowanie przy załatwianiu interpelacyj postanowień następujących:

1. Interpelacje winny być traktowane, jako sprawy „bardzo pilne", i załatwiane trybem dla takich spraw ustanowionym.

W szczególności: pisma w sprawach interpelacyj winny być w dniu wpływu odpowiednio zarejestrowane i tegoż dnia skierowane do załatwienia pod względem rzeczowym. Odpowiedzi na interpelacje, o ile nie wymagają one przeprowadzenia szczegółowych dochodzeń za pośrednictwem urzędów lokalnych, należy udzielać natychmiast; o ile przeprowadzenie badań oraz zbieranie materjałów do odpowiedzi trwa dłużej, aniżeli dziesięć

dni od otrzymania odnośnego pisma w sprawie interpelacji, zwłokę w przesłaniu odpowiedzi należy każdorazowo uzasadnić.

2. Opracowywanie odpowiedzi na interpelacje pod względem rzeczowym winno być jak najstaranniejsze. W tym celu należy

a) uwzględniać wszystkie szczegóły zarzutów, w interpelacji podniesionych;

b) przeprowadzać jak najdokładniej badanie faktycznego stanu sprawy i ściśle podawać wyniki badań; urzędnik, któremu polecono przeprowadzenie badania, winien, o ile możności osobiście, sprawdzać stan faktyczny na miejscu, nie poprzestając na zeznaniach osób podwładnych, zwłaszcza osób zainteresowanych w wynikach badań i rozstrzygnięciu sprawy;

c) popierać wszelkie twierdzenia i sprostowania danemi faktycznemi (o ile możności cyfrowemi) z dokładnem powołaniem się na źródła, cytując czas, miejsce omawianych okoliczności oraz załączając dokumenty, dowody rzeczowe i t. d.

3. O ile interpelacja podnosi konkretne zarzuty przeciwko danemu urzędowi lub urzędnikowi, to z reguły przeprowadzanie badań nie powinno być powierzane pracownikom tegoż urzędu, ani jego zwierzchnikowi, który w wynikach badań i w załatwieniu sprawy jest zainteresowany. Do badań tych należy powoływać pracowników innych podległych Ministerstwu urzędów, najbardziej do przeprowadzenia sprawy nadających się, lub też delegować na miejsce specjalnych urzędników Zarządu Centralnego Ministerstwa, względnie Urzędu wojewódzkiego, względnie zarządów okręgowych lasów państwowych.

4. Ostateczny projekt odpowiedzi na interpelację winien zawierać wyjaśnienia, względnie sprostowania, podanych w interpelacji faktów oraz wskazywać na zarządzenia ogólne, wydane przez władze Ministerstwa w dążeniu do usunięcia braków i zapobieganiu nieprawidłowościom, których interpelacja dotyczy.

5. Załatwianie interpelacyj pod względem biurowym, o ile w poszczególnych wypadkach nie będą wydane zarządzenia specjalne, winno mieć przebieg następujący:

a) Kancelarja Główna Ministerstwa (biuro informacyjno-podawcze po jego utworzeniu) kieruje otrzymaną od Marszałka Sejmu, względnie Prezydenta Ministrów, lub innego Ministerstwa korespondencję, dotyczącą interpelacyj sejmowych do Wydziału Prezydjalnego;

b) Wydział Prezydjalny po zarejestrowaniu interpelacji (względnie korespondencji dotyczącej interpelacji) w specjalnej kontroli kieruje ją tegoż dnia do załatwienia pod względem rzeczowym do właściwej sekcji (departamentu po ich utworzeniu), następnie czuwa, aby interpelacje były we właściwym czasie przez sekcje (departamenty) załatwiane, oraz uzasadnia wobec Prezydenta Ministrów zwłokę, o ile interpelacja ze względów rzeczowych nie może być w przepisanym terminie załatwiona;

c) poszczególne sekcje (departamenty) opracowują odpowiedź na interpelację pod względem rzeczowym i projekt odpowiedzi, adresowanej do Marszałka Sejmu (nie w formie korespondencji z Wydziałem Prezydjalnym), przesyłają w bruljonie wraz ze wszystkiemi potrzebnemi załącznikami do Wydziału Prezydjalnego;

d) Wydział Prezydjalny koryguje otrzymane z poszczególnych sekcyj (departamentów) projekty odpowiedzi pod względem formalnym i prawnym, zwraca się do sekcyj (departamentów) o ewentualne

uzupełnienie odpowiedzi i ostateczny tekst odpowiedzi przedstawia Ministrowi w czystopisie.

Jeżeli nadsyłane przez poszczególne sekcje projekty odpowiedzi nastręczają wątpliwości pod względem rzeczowym, które nie zostaną usunięte w drodze porozumienia się Wydziału Prezydjalnego z właściwemi sekcjami (departamentami), Wydział Prezydjalny przedstawia je w bruljonie Ministrowi wraz ze swemi uwagami do ostatecznej decyzji;

e) po zatwierdzeniu odpowiedzi przez Ministra Wydział Prezydjalny we właściwych wypadkach przeprowadza korespondencję z interesowanemi Ministerstwami co do akceptowania przez nie projektu odpowiedzi, wreszcie kieruje ją w przepisanym trybie do Prezydenta Ministrów;

f) akta interpelacyj są przechowywane w Wydziale Prezydjalnym.

Warszawa, dnia 13 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

OKÓLNIK № 245

do pp. Naczelnika Wydziału Rachuby oraz do Kierowników wszystkich podległych mi władz i urzędów

w przedmiocie

stosowania ksiąg rachunkowych, wskazanych w Przepisach Tymczasowych Ministerstwa Skarbu o sposobie pobierania dochodów i dokonywania wydatków przez władze i urzędy państwowe. (Monitor Polski № 59 z 1920 r. i następne).

Wobec konieczności stosowania się do przepisów rachunkowości państwowej, unormowanych przez Tymczasowe Przepisy o sposobie pobierania dochodów i dokonywania wydatków przez władze i urzędy państwowe z dn. 26. I. 1920 r. (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 3 z 1920 r. str. 116) polecam, aby od dnia 1 stycznia 1921 r. były prowadzone zamiast dotychczasowych następujące księgi rachunkowe:

a) dzienniki przychodu i rozchodu,
b) księgi główne: przychodowa i rozchodowa, jako kontrole wykonania budżetu,
c) księga depozytów,
d) księgi zaliczeń zamiast dotychczasowych kontrolek.

Oprócz tych ksiąg należy prowadzić księgi pomocnicze, zależne od charakteru gospodarczego danego urzędu, oraz księgi inwentarzowe.

Przepisy niniejszego okólnika nie stosują się do nadleśnictw i do majątków państwowych, dla których zostają wydane specjalne przepisy.

Księgi rachunkowe według wzoru Ministerstwa Skarbu dostać można w Wydziale Rachuby Zarządu Centralnego Ministerstwa.

Warszawa, dnia 13 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

Szef Sekcji:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 246

do pp. Wojewodów Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego Łódzkiego i Warszawskiego, oraz pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów Prezydjalnego, Służbowego i Rachuby i Kierowników podległych mi urzędów

w przedmiocie

nominacji urzędników z etatu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w starostwach i urzędach wojewódzkich.

Okólnikiem № 107 z dn. 20 maja r. 1920 (Dz. Urz. Min. Roln. i D. P. z 1920 r. № 4 poz. 22) unormowany został sposób, w jaki dokonywane być mają nominacje urzędników VII stopnia służb. i wyższych z etatu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w starostwach i urzędach wojewódzkich, oraz wezwani zostali pp. Wojewodowie do przedkładania w jak najkrótszym czasie wniosków o mianowaniu tych urzędników.

Ponieważ sprawa była nadzwyczaj pilną, a wnioski pp. Wojewodów były bardzo nieliczne, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych dokonało całego szeregu nominacyj na urzędy VII stopnia służby i wyższych z etatu tegoż Ministerstwa w starostwach i urzędach wojewódzkich, bez odnośnych wniosków pp. Wojewodów, stosując ten tryb postępowania po porozumieniu z pp. Wojewodami.

Pragnąc, by na przyszłość sprawy te były załatwiane zgodnie z powołanym okólnikiem № 107, polecam odtąd ścisłe stosowanie przepisanego trybu postępowania, oraz ponownie proszę pp. Wojewodów o przedkładanie jak najrychlej wniosków o mianowaniu kandydatów, odpowiadających przepisanym warunkom na nieobsadzone dotąd stanowiska służbowe w podległych im urzędach.

Warszawa, dn. 15 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

Szef Sekcji:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 247

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelnika Zarządu Stadnin Państwowych, p. Generalnego Delegata Rządu dla Galicji, pp. Inspektorów Pomocy Rolnej we Lwowie i Krakowie, oraz p. Naczelnika Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych we Lwowie

w przedmiocie

uruchomienia Izby Kontroli Państwa we Lwowie.

W dniu 15.XII 1920 r. rozpoczyna swą działalność Izba Kontroli Państwa we Lwowie. Zawiadamiając o powyższem, polecam Panom wydanie zarządzeń, mających na celu pouczenie organów administracji państwowej na terytorjum b. zaboru austryjackiego, aby przestrzegały zachowania przepisów o wykonywaniu kontroli, ustalonych przez Dekret o Najwyższej Izbie Kontroli Państwa z dn. 7.II 1919 (Dz. Pr. № 14/19 poz. 183), Tymczasowy Regulamin Najwyższej Izby Kontroli Państwa i jej organów (Monitor Polski № 41 i 42 z r. 1920). Tymczasową Instrukcją o zastosowaniu i zakresie kontroli, wydanej przez Najwyższą Izbę Kontroli Państwa (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych № 27/19 str. 728 i nast.) oraz okólnik Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych № 129 z dnia 12.V 1920 r. w przedmiocie dostarczenia Najwyższej Izbie Kontroli Państwa wyczerpujących materjałów do kontroli (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 6/20 str. 279 i nast.).

Warszawa, dnia 15 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

OKÓLNIK № 248

do pp. Szefów Sekcyj Naczelników Wydziałów, pp. Wojewodów, Starostów, Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych w Warszawie, Siedlcach i Radomiu oraz Inspektorów majątków państwowych tych Zarządów

w przedmiocie

reorganizacji zarządu majątków państwowych na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego.

W № 114 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14-go grudnia 1920 r. poz. 752 zostało opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 23 listopada 1920 r. w przedmiocie reorganizacji zarządu dóbr państwowych. Stosownie do postanowień tego Rozporządzenia zarząd wszelkiemi majątkami państwowemi rolnemi, oraz dobrami, pozostającemi pod zarządem państwowym z wyłączeniem lasów państwowych lub pozostających pod zarządem państwowym, sprawowany będzie w pierwszej instancji

przez starostwa, w drugiej zaś instancji przez departamenty rolnictwa i weterynarji urzędów wojewódzkich.

W wykonaniu rzeczonego Rozporządzenia Rady Ministrów zarządzam, co następuje:

1. Inspektorowie majątków państwowych niezwłocznie zawieszą swoje czynności i przystąpią do likwidacji swych obwodów, dzieląc załatwione sprawy i akta, znajdujące się w ich kancelarjach, na dwie grupy:

Do pierwszej grupy, którą przekażą zarządom okręgowym lasów państwowych (b. zarządom okręgowym dóbr państwowych) włączyć należy

a) akta spraw natury ogólnej,
b) akta i plany, otrzymane z zarządów okręgowych dóbr państwowych,
c) akta spraw załatwionych.

Do drugiej grupy, którą należy przekazać starostwom i którą wobec tego należy podzielić stosownie do właściwości terytorjalnej poszczególnych starostw, należy włączyć:

a) spis należących do Państwa objektów, znajdujących się na obszarze każdego poszczególnego powiatu, z treściwemi wskazówkami, dotyczącemi najważniejszych spraw i czynności, związanych z poszczególnemi objektami,
b) wykazy terminów czynszów, wpłacanych przez dzierżawców majątków państwowych, wykazy kaucyj, czynszów wniesionych i nieuzupełnionych, wykazy zaległości pieniężnych i t. p.,
c) akta spraw, dotyczących poszczególnych objektów, o ile akta te nie podlegają włączeniu do grupy spraw, przekazywanych zarządom okręgowym lasów państwowych,
d) wykaz spraw, przekazywanych każdemu ze starostw.

W dniu 30 grudnia r. b. pp. Starostowie delegują referenta rolniczego lub innego urzędnika, o ile referent rolniczy w danym powiecie nie urzęduje, do odnośnego inspektora majątków państwowych, w celu przejęcia wszystkich spraw i aktów, dotyczących danego powiatu, przekazywanie odbywa się protokularnie, jeden egzemplarz protokułu zatrzymuje starostwo, drugi przesyła się do zarządu okręgowego lasów państwowych.

Po ukończeniu tych czynności pp. inspektorowie majątków wykończą swoje sprawozdanie i rachunki, które złożą zarządom okręgowym lasów państwowych osobiście do dnia 5 stycznia 1921 r. Inwentarze żywe, znajdujące się w użytkowaniu inspektorów oraz wszelkie ruchomości, znajdujące się w kancelarji ich obwodu, winny być przekazane zarządom okręgowym do tegoż dnia.

2. Od dnia 20 grudnia r. b. zarządy okręgowe lasów państwowych ograniczają swoją działalność w zakresie działu rolnego do załatwiania spraw nie cierpiących zwłoki i przystąpią do rozdziału według województw odnośnych spraw, akt i ksiąg. Dla poszczególnych województw należy sporządzić wykazy spraw im przekazywanych oraz wykazy czynszów, kaucyj i depozytów, spraw, załatwianych przez Generalną Prokuratorję z zaznaczeniem terminów rozpraw. Jednocześnie zarządy okręgowe lasów państwowych dokonają rozdziału sprzętów, będących w użytkowaniu działu rolnego, między województwa dla Inspektoratu Majątków Państwowych.

Wszelką korespondencję, dotyczącą czynności wykonywanych przez inspektorów majątków, zarządy okręgowe od dnia 20 grudnia r. b. będą kierowały do właściwych starostw.

Likwidację działu rolnego przy zarządach okręgowych winni przeprowadzić inspektorowie okręgowi niezależnie od ewentualnego objęcia przez nich nowych stanowisk służbowych.

3. Pp. wojewodowie zwołają w wojedództwach: warszawskiem dnia 28 grudnia r. b., lubelskiem dnia 28 grudnia r. b., łódzkiem dn. 19 grudnia r. b., białostockiem 3 stycznia 1921 r., kieleckiem 3 stycznia 1921 r. zjazdy referentów rolniczych czynnych na terenie województwa, w celu zaznajomienia ich z zakresem działalności, związanej z zarządem majątków państwowych i omówienia najpilniejszych kwestyj w tym przedmiocie. Odnośne instrukcje otrzymali już inspektorowie majątków państwowych.

Na 10 stycznia 1921 r. pp. wojewodowie delegują do zarządów okręgowych lasów państwowych urzędników, upoważnionych do odbioru akt i inwentarzy ze zlikwidowanego działu rolnego. Przejęcia dokonać należy protokularnie, pozostawiając każdej ze stron jeden egzemplarz protokułu.

Warszawa, dn. 21 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski.

OKÓLNIK № 249

Do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników Urzędów, podległych Ministerstwu,

w przedmiocie

podwyższenia mnożnika dodatku drożyźnianego w dniu 1 grudnia 1920 roku.

Treść okólnego pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 18 grudnia 1920 r. № 73321/20 D. B. w powyższym przedmiocie udzielam Panom do wiadomości z poleceniem zarządzenia natychmiastowej wypłaty uzupełnienia dodatku za miesiąc grudzień b. r. i ścisłego zastosowania przy obliczaniu poborów za dalsze miesiące, względnie uzupełnienia djet.

Wskutek uchwały Rady Ministrów z dn. 16 b. m. podwyższony zostaje, począwszy od dnia 1 grudnia 1920 r., mnożnik dodatku drożyźnianego dla wszystkich funkcjonarjuszów państwowych w I-ej klasie miejscowości z 200 na 300, w II klasie ze 180 na 270, w III-ej klasie ze 160 na 240, w IV-ej klasie ze 140 na 210, wreszcie w V-ej klasie ze 120 na 180.

Odnośne rozporządzenie Rady Ministrów ukaże się w najbliższym numerze Dziennika Ustaw.

Ministerstwo Skarbu uprasza o zarządzenie natychmiastowej wypłaty uzupełnienia dodatku drożyźnianego za miesiąc grudzień r. b., stosownie do podwyższonej stopy mnożnika.

Uzupełnienie to wynosić będzie połowę kwot, uwidocznionych w tabeli, dołączonej do rozporządzenia Rady Ministrów (Dz. Ust. № 99 poz. 659).

Wysokość dodatku drożyźnianego za mies. styczeń 1921 r. przy zastosowaniu podwyższonej obecnie stopy mnożnika wynosić będzie podwójną kwotę dodatków, uwidocznionych w tabeli, oznaczonej jako załącznik № 7 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. № 77 poz. 521).

W sprawie wysokości uzupełnienia djet, stosownie do art. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. № 74 poz. 507), wydane będzie odrębne rozporządzenie, aż do tego czasu należy nadal wypłacać djety i ich uzupełnienie w dotychczasowym wymiarze.

Warszawa, dnia 22 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji Ogólnej:
Raczyński

OKÓLNIK № 250

do pp. Wojewodów, Naczelników Departamentów Rolnictwa i Weterynarji w urzędach wojewódzkich, Starostów, Referentów rolniczych w Starostwach oraz Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych

w przedmiocie

trybu bezpośredniego interwenjowania urzędników pierwszej względnie drugiej instancji w urzędach centralnych z pominięciem władz pośrednich.

Coraz częściej zauważyć się dają wypadki, że urzędnicy pierwszej względnie drugiej instancji udają się bezpośrednio do urzędów centralnych z interwencją w sprawach urzędowych, pomijając właściwe instancje pośrednie, do których kompetencji dane sprawy należą.

Ze względu na konieczność przestrzegania prawidłowego trybu załatwiania spraw w urzędach centralnych i zapobiegania zbędnym wydatkom na koszty podróży w celach osobistych interwencyj — proszę Panów o wydanie odpowiednich zarządzeń, aby podwładni Panom urzędnicy pierwszej względnie drugiej instancji interwenjowali w urzędach centralnych jedynie w wypadkach faktycznie stwierdzonej potrzeby i czynili to zawsze z wiedzą lub zezwoleniem swych władz bezpośrednio przełożonych.

Warszawa, dnia 23 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

Szef Sekcji Ogólnej:
Raczyński

OKÓLNIK № 251

do pp. Wojewodów Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego, Głównego Inspektora oraz Inspektorów Okręgowych Ochrony Lasów

w przedmiocie

prawomocności decyzyj komisyj okręgowych ochrony lasów.

Z otrzymanych w ostatnim czasie sprawozdań wynika, że Główna Komisja Ochrony Lasów orzeka nietylko jako druga instancja w sprawach, podlegających kompetencji Komisyj Okręgowych Ochrony Lasów, ale rozstrzyga w pierwszej instancji sprawy, które w myśl art. 8 Dekretu w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów (Dziennik Praw z r. 1919 № 8 poz. 117) orzecznictwu Komisyj Okręgowych Ochrony Lasów wyraźnie zastrzeżone zostały i podlegają rozpatrywaniu przez Główną Komisję Ochrony Lasów tylko w wypadkach, przewidzianych w art. 15 powołanego wyżej Dekretu.

Zwracam uwagę Panów, że postępowanie takie jest sprzeczne z istniejącemi w tej mierze przepisami prawa obowiązującego i wywołane zostało zbyt szeroką interpretacją art. 15 Dekretu w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów, która znalazła swój wyraz w piśmie okólnem Głównego Inspektora Ochrony Lasów z dnia 23/I 1920 r. № 211—217.

Przypominam, że stosownie do art. 15 Dekretu w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów Główna Komisja Ochrony Lasów rozstrzyga w drugiej instancji sprawy, przychodzące pod jej rozpoznanie w s k u t e k o d w o ł a n i a s i ę s t r o n od decyzyj Okręgowych Komisyj Ochrony Lasów lub w trybie, przewidzianym w art. 34 powołanego Dekretu, rozpoznaje sprawy o oddane sobie do zadecydowania lub zaopinjowania przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, oraz zatwierdza przedstawione sobie przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów p l a n y g o s p o d a r c z e w l a s a c h, o b c i ą ż o n y c h s ł u ż e b n o ś c i a m i.

Ponieważ takie niezgodne z przepisami postępowanie wywołuje niepotrzebną zwłokę w załatwianiu sprawy i może być niejednokrotnie ze szkodą materjalną stron połączone, uchylam niniejszem postanowienia, zawarte w piśmie okólnym Głównego Inspektora Ochrony Lasów z dnia 23/I 1920 r. № 211—217, i proszę Panów Wojewodów o niezwłoczne wydanie zarządzeń, żeby podległe im urzędy Ochrony Lasów, od daty otrzymania niniejszego okólnika, przesyłały do rozstrzygania Głównej Komisji Ochrony Lasów tylko takie sprawy, które w myśl art. 15 Dekretu w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów wyjęte są z pod kompetencji Komisji Okręgowej Ochrony Lasów, lub przechodzą pod rozpoznawanie Głównej Komisji Ochrony Lasów wskutek odwołania się stron od decyzji Komisji Okręgowej Ochrony Lasów.

Warszawa, dn. 23 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Szef Sekcji:
Miklaszewski

OKÓLNIK № 252

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników podległych Ministerstwu Urzędów

w przedmiocie

wypłacania w miesiącu grudniu 1920 r. zaliczki na poczet dodatku drożyźnianego za miesiąc styczeń 1921 r.

Treść ogólnego pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 22 grudnia 1920 r. № 73983/20 D. B. w powyższym przedmiocie, podaję Panom do wiadomości z poleceniem natychmiastowego powiadomienia urzędników i funkcjonarjuszów niższych i przekazania do wypłaty zezwolonych zaliczek na skutek prośby zainteresowanych. Co do zarachowania i potrącenia tych zaliczek należy zastosować się do przepisów następującego pisma Ministerstwa Skarbu:

„Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dn. 20 grudnia r. b. Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że można wypłacać w miesiącu grudniu r. b. proszącym o to funkcjonarjuszom, oprócz określonego w okólniku z dn. 18 grudnia r. b. № 73321 uzupełnienia dodatku drożyźnianego z grudzień r. b. spowodowanego podwyższeniem mnożnika na tenże miesiąc, zaliczkę na płacę za miesiąc styczeń 1921 r. w wysokości wspomnianego uzupełnienia dodatku drożyźnianego za grudzień r. b. z tem, że zaliczka ta będzie potrącona z poborów odnośnych funkcjonarjuszów z ich płac za styczeń 1921 r.

Zawiadamiając o tem, uprasza się o wydanie zarządzeń w celu umożliwienia bezzwłocznej wypłaty wspomnianej zaliczki.

Zaliczki, o jakich mowa, zaksięgowane będą na sumy obrotowe. Podjęcie tychże nastąpi na podstawie odpowiednich asygnacyj, zatytułowanych u góry czerwonym atramentem „dotyczy poborów za styczeń 1921 r.".

Potrącenie zaliczek z poborów za styczeń 1921 r. uskutecznić należy sposobem, wskazanym w rozporządzeniu z dn. 22 grudnia 1920 r. L. 73955".

Warszawa, dnia 28 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 253

do pp. Naczelnika Wydziału Rachuby oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

czynnności rachunkowo-kasowych, związanych z ukończeniem roku budżetowego 1920 i rozpoczęciem nowego.

I. Zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu № 73955 z dn. 22/XII 1920 r. w sprawie wypłaty poborów służbowych za styczeń 1921 r. polecam

1) wypłacić w dn. 31/XII 1920 r. pobory służbowe za styczeń 1921 r. wszystkim pracownikom państwowym, których uposażenie normują ustawy z dn. 13 lipca 1920 r.;

2) asygnację na sumę poborów styczniowych przesłać do odpowiedniej kasy skarbowej nie później, niż 3/I 1921 r. w celu podniesienia już wypłaconej kwoty jako pensji; nie dotyczy to personelu nadleśnictw i majątków państwowych, którego pobory winny być wypłacone bądź to z dochodów, bądź też z funduszu obrotowego;
3) równocześnie z asygnacją przesłać do kasy skarbowej deklarację na spłatę wszelkiego rodzaju potrąceń. Deklarację tę należy złożyć na druku, wziętym z Izby Skarbowej.

II. W celu uskuteczniania wszelkich wypłat od dn. 1/I 1921 r. zgodnie z przepisami Ministerstwa Skarbu należy:
a) zamknąć w dn. 31/XII 1920 r. wszystkie rachunki ostatniego okresu budżetowego;
b) saldo gotówkowe, po odliczeniu kwoty, niezbędnej na wypłatę poborów styczniowych, wpłacić w dn. 31/XII 1920 r. do kasy skarbowej;
c) resztę salda kasowego z 1920 r. równającą się wypłaconym poborom styczniowym zwrócić kasie skarbowej po otrzymaniu od niej tej kwoty;
d) sprawozdanie za okres od 1/IV do 31/XII 1920 r. wraz ze wszystkiemi dowodami bezzwłocznie odesłać do Zarządu Centralnego Ministerstwa R. i D. P.

III. Ministerstwo Skarbu pismem № 73539 z dn. 22/XII 1920 r. zawiadomiło, że „termin ulgowy do wypłacania należnych od Skarbu Państwa sum na rachunek poprzedniego okresu budżetowego kwiecień—grudzień 1920 r. oznacza się na dwa miesiące, t. j. do 28 lutego 1921 r.

W czasie trwania terminu ulgowego będą realizowane asygnacje:
1) objęte sporządzonemi przez kasy skarbowe, wzg. przez Centralną Kasę Państwową w ostatnim dniu okresu budżetowego wykazami znajdujących się w tych kasach, ale jeszcze nie zrealizowanych asygnacyj (§ 74 „Tymczasowych Przepisów") i
2) wystawiane na rachunek poprzedniego okresu budżetowego, a dotyczące wydatków, wykazanych w listach wierzycieli skarbu, sporządzonych przez odnośne władze asygnujące i zatwierdzonych przez Ministerstwo Skarbu, wzgl. przez Izby Skarbowe (§ 69 „Tymczasowych Przepisów").

Listy wierzycieli skarbu winny być sporządzone wg. poszczególnych działów budżetowych i przesiane do odnośnych Izb Skarbowych albo do Ministerstwa Skarbu, jeżeli chodzi o asygnowanie z Centralnej Kasy Państwowej, nie później jak do dn. 15/I 1921 r. i zawierać następujące dane:

1) liczbę porządkową,
2) § i pozycję preliminarza,
3) imię i nazwisko wierzyciela skarbu,
4) tytuł należności i
5) sumę.

Powyższe listy wierzycieli mogą obejmować tylko należności, dotyczące zobowiązań, zaciągniętych i płatnych w ubiegłym okresie budżetowym, i winny być sporządzone w 2 egzemplarzach, oraz należycie udokumentowane, a mianowicie: zamówieniami, rachunkami, umowami i t. p. Ogólna suma należności, wykazanych w listach wierzycieli, nie może przekraczać sumy pozostałości kredytu na danym §, wzgl. pozycji. Po przejrzeniu dokumenty zostaną zwrócone bezzwłocznie.

W asygnacjach, wystawianych na zasadzie list wierzycieli skarbu, władze asygnujące powołują się na odnośne listy wierzycieli skarbu, tudzież wska-

zują liczbę porządkową, pod którą została zapisaną w rzeczonych listach dana należność".

Wobec tego, że od 1/I 1921 r. zarówno Zarząd Centralny Ministerstwa R. i D. P., jak i podwładne urzędy, winny ściśle stosować się do „Tymczasowych Przepisów o sposobie pobierania przychodów i dokonywania wydatków przez władze i urzędy państwowe" polecam, aby wszystkie podległe mi urzędy (wyłączając nadleśnictwa i majątki państwowe) po dn. 1/I 1921 r. nie regulowały rachunków, pozostałych z 1920 r., a zgodnie z powyższemi wskazówkami Ministerstwa Skarbu, zwracały się do kas skarbowych o ich pokrycie na podstawie złożonej nie później, jak do dn. 15/I 1921 r. listy wierzycieli i następnie składanych asygnacyj.

Zwracam uwagę, że listy wierzycieli winny być sporządzane w 2 egzemplarzach i należycie udokumentowane.

Warszawa, dn. 29 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji Ogólnej:
Raczyński

OKÓLNIK № 254

do pp. Wojewodów Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego, pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów Prezydjalnego i Służbowego oraz Kierowników podległych mi Urzędów

w przedmiocie

udziału w głosowaniu plebiscytowem na Górnym Śląsku polskich funkcjonarjuszów państwowych.

Wśród osób, przebywających w Polsce, a uprawnionych do głosowania w plebiscycie na Górnym Śląsku, znajduje się pewna ilość funkcjonarjuszów państwowych oraz osób, zajętych w przedsiębiorstwach państwowych. Wzięcie udziału przez te osoby w głosowaniu plebiscytowem na Górnym Śląsku leży w żywotnym dla nas interesie osiągnięcia jaknajkorzystniejszego wyniku zwłaszcza, że plebiscytowcy polscy stanowić mogą choć częściowo przeciwwagę wobec wielkiej liczby emigrantów górnośląskich, przebywających w Niemczech i pozostających pod wpływem niemieckim. Ze strony władz państwowych i zarządów zakładów państwowych koniecznem będzie wydanie odpowiednich zarządzeń, któreby funkcjonarjuszom państwowym oraz osobom, zajętym w przedsiębiorstwach państwowych, uprawnionym do głosowania na Górnym Śląsku umożliwiły, względnie ułatwiły, wyjazd w właściwym czasie na teren plebiscytowy. W tym celu koniecznem będzie udzielenie każdemu z nich odpowiedniego urlopu, względnie zwolnienia, na ten czas od zajęć z zagwarantowaniem, zwłaszcza, o ile chodzi o pracowników dziennych, dalszego zatrudnienia po powrocie z Górnego Śląska i wypłaty za ten czas pełnych poborów.

Transporty na Górny Śląsk odbędą się zbiorowo. Organizacja tychże powierzoną została komitetom plebiscytowym w Polsce, a mianowicie na

terenie b. Kongresówki: Komitetowi Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzecząpospolitą Polską w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 60, na terenie b. Dzielnicy Pruskiej, Komitetowi Obrony Śląska w Poznaniu ul. Marcina 10; na terenie Małopolski: Towarzystwu Obrony Zachodnich Kresów Polski w Krakowie ul. Reteryka 5, na terenie przyznanej Polsce części Śląska Cieszyńskiego: Górnośląskiemu Komitetowi Plebiscytowemu w Cieszynie.

O powyższem na skutek pisma Prezydjum Rady Ministrów z dn. 18.XII 1920 r. № 4267/2 podaję do wiadomości celem powiadomienia osób, uprawnionych do głosowania, oraz ułatwienia im wyjazdu we właściwym czasie na teren plebiscytowy.

Warszawa, dn. 31 grudnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
Jul. Poniatowski

Szef Sekcji Ogólnej:
Raczyński

RUCH SŁUŻBOWY.

Na zasadzie art. 32 dekretu Rady Regencyjnej o Tymczasowej Organizacji Władz Naczelnych w Królestwie Polskiem zostali przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowani**:

p. o. naczelnika Wydziału Produkcji Roślinnej i Doświadczalnictwa Wiesław Kopczyński—naczelnikiem Wydziału od d. 1 grudnia 1920 r.;

p. o. naczelnika Rachuby w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Radomiu Antoni Wiekierek—naczelnikiem Rachuby od d. 1 listopada 1920 r.;

p. o. starszego referenta Józef Ciembroniewicz—starszym referentem w Wydziale Produkcji Roślinnej od d. 1 października 1920.

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 12538